

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čekovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „NAŠ DOM“

Uredništvo in upravnništvo: Maribor, Koroška c. 5.
Telefon 2113

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Evropa in fašizem.

S Hitlerjem je v Nemčiji prišel do oblasti najradikalnejši nemški nacionalizem (narodna pretiranost). V notranjosti Nemčije je hitlerizem vpeljal nadoblast številčno najmočnejšega plemena, to je pruskega, nad vsemi drugimi nemškimi plemeni. Južna Nemčija se je vedno branila proti temu, da bi se morala v imenu nemške narodnosti odpovedati svoji avtonomiji ter se povse podrediti nemškemu centralizmu, ki bi ne bil nič drugega, nego nadoblast prusaštva v nemški državi. Sam železni kancler Bismarck, ki je bil Prus od nog do glave, je moral ob ustanovitvi drugega nemškega cesarstva leta 1870-71 o tem razpoloženju južnih nemških plemen, osobito Bavarcov, voditi račune ter nemško državo urediti na federativni osnovi. Hitler, opirajoč se na surovo silo svojih napadalnih čet, je to tradicionalno (izročeno, podedovano) težnjo južne Nemčije pogazil v prah ter s pomočjo komisarijstva, vsiljenega nemškim deželam, izvedel notranje popruse v nemške države.

V notranji nemški politiki veje duh protestantsko - nemškega prusaštva. Ako bi ta duh bil omejen samo na področje notranje politike, bi ne bilo povoda za vznemirjenje Evrope. Ker pa bo ta duh narekoval tudi zunanjo nemško politiko, bi mogel povzročiti veliko motenje evropskega miru, kakor ga je povzročal pred izbruhom nemško-francoske vojne leta 1870 in svetovne vojne leta 1914. Položaj je tem resnejši, ker nemški fašizem podaja preko Alp roko italijanskemu fašizmu. To sta dva zaveznika, ki sta porojena iz istega duha, sta rastla, zavladata in vladata z istimi sredstvi najbrezobzirnejšega nasilja ter težita za sorodnimi cilji: za uveljavljenjem pretiranih zahtev italijanskega in nemškega nacionalizma. Skupno je njima tudi stališče napram Slovanom, ki so jih Nemci in Italijani vedno smatrali kot predmet izkoriščevanja in kot maso, ki mora krvno in gmotno služiti ciljem nemško- in italijansko-nacionalne osvajalnosti.

Iz tega stališča se nujno poraja protivnost proti slovanskim državam, nastalim po svetovni vojni. Italijanski fašizem je tej svoji protivnosti dal že dovolj izraza s svojo zahtevo po reviziji mirovni pogodbi, ki je na njih zgrajena politična zgradba srednjih in malih evropskih držav. Zmaga hitlerizma v Nemčiji je dala Mussoliniju priliko, da svojo revizionistično politiko še krep-

kejšje povdarja ter da išče poleg Nemčije še drugih, če mogoče, vplivnejših zaveznikov, da bi jo mogel tudi dejansko izvrševati. Da ne bo šla Francija na limanice te politike, Mussolini dobro ve. Zato je začel svoje oči obračati v Anglijo. Po svojem poslaniku v Londonu, bivšem italijanskem zunanjem ministru Grandiju, je tamkaj precej časa pripravljaval pot za obisk angleškega ministrskega predsednika Macdonalda v Rimu, ki se je vršil o prazniku sv. Jožefa.

Predlog, ki ga je pri tej priliki stavil angleškemu ministrskemu predsedniku, je prešinjten z duhom fašistične nasilnosti. Kakor vladajo fašisti v notranjosti držav z vsemi sredstvi nasilja, tako naj bi tudi v odnosu držav v Evropi vladala ne pravica, marveč sila in nasilnost. Štiri velesile: Anglija, Italija, Nemčija in Francija, naj bi ustanovile nekak direktorij, nekako ravnateljstvo, ki bi komandiralo nad srednjimi in malimi državami v Evropi. To ravnateljstvo naj bi tudi imelo popolno nadoblast nad Zvezo narodov. V tej Zvezi včlanjene države naj bi imele druge pravice, kakor samo te, da vdano kimajo ter poslušno sprejemajo, kar bo ta direktorij zaukazal. Popolnoma fašistična zamisel.

Francija pa se je tej nakani postavila po robu. Storila je to iz lastnega interesa, ker bi v tem direktoriju bila osamljena ter bi se lahko zgodilo, da bi se revizionistična stremjenja združenega italijansko-nemškega fašizma

Pred 450 leti je bil rojen največji slikar Rafael Santi.

obrnila tudi proti Alzaciji-Loreni, ki jo je Nemčija morala Franciji odstopiti po svetovni vojni. Merodajen pa je tudi bil pri njej v veliki meri ozir na slovanske države, ki so njene zaveznice ter bi prve prišle pod udar revizionistične politike. To stališče Francije bo gotovo vplivalo na Anglijo. Ako hoče Anglija, da se ohrani mir v Evropi, in to Anglija vedno zatrjuje, se mora postaviti proti pretiranim zahtevam nemškega in italijanskega fašizma ter v zvezi s Francijo voditi politiko pravice napram srednjim in malim državam v Evropi, zlasti slovanskim državam. Če se pravici izpodmakne tla ter mesto nje zavlada sila, je svetovni mir v največji nevarnosti. Enakopravnost Nemčije v oboroževanju, ki je postala nekako načelo zunanje politike Macdonaldove, bi mogla dovesti do povečene oboroževanja Nemčije. Oboroženost Nemčije pa je največja nevarnost za mir v Evropi. To spričuje zgodovina pruskega militarizma.

Delovni program Hitlerjeve nemške vlade. Na drugi seji državnega zbora dne 23. marca je podal Hitler delovni program svoje vlade. Prva točka na programu Hitlerjeve vlade je iztrebljenje komunizma. Delavske množice, katere so zapeljali komunistični voditelji na stranpota, bo vlada zopet popeljala na pravo mesto v državi, glede kolovodij pa ne bo poznala nobenih mišlosti. V drugi programni točki je naglasil Hitler spremembo ustave, glede vprašanja monarhistične vzpostavitve pa vlada še ne bo razpravljala. Z ozirrom na odnošaje med cerkvijo in državo bo pospeševala nacionalna vlada vse pogoje za pravo notrajne-versko življenje nemškega naroda. Posebno veliko važnost pripisuje vlada gospodarskemu razvoju in bo uvedla obvezno delovno službo. Zunanje-politični program nemške nacionalne vlade pa vsebuje vzpostavitev miru s pomočjo velikih narodov in ohranitev miru za dolgo časa. Treba je obuditi zaupanje med narodi, kar se pa doseči predvsem s čim večjo mednarodno razbremenitvijo od plačevanja vojni in od drugih nemogočih političnih dolgov.

Kancler Hitler — diktator! Nemški državni zbor je sprejel dne 23. marca z glasovi vseh desničarskih strank pooblastilni zakon, ki daje Hitlerju za 4

leta diktatorsko oblast. Razven pravice državnega predsednika, državnega zbora in državnega sveta lahko storita Hitler in njegova vlada vse, kar hočeta.

V Hitlerjevem programu je pridružitve Avstrije Nemčiji. To programsko točko je odločno povdaril na seji pruskega deželnega zbora dne 22. marca poslanec Kube, ki je predsednik kluba narodnih socialističnih poslancev v pruskem deželnem zboru. Na seji deželnega zbora je tudi bilo navzočih 8

prvakov narodne socialistične stranke v Avstriji. Kube jih je na javni seji pruskega deželnega zbora srčno pozdravil ter izjavil: »Mi Prusi smo bili ter ostanemo velenenci. Mi smatramo, da je naša nacionalna ideja šele takrat ostvarjena, ko bodo popolnoma ujedinjene v veliko državo vse nemške dežele, med njimi tudi Avstrija. Ko bo ta cilj dosežen, šele takrat bo mogel nemški narod v popolni meri izvršiti svoj nalogo na svetu.«

bo več pozabil. Še svojim vnukom bo pripovedoval, kako mu je trepetalo srce ter mu solze silile v oči, ko je slišal s svojimi ušesi, kako so na povelje ljudskega kanclerja Adolfa Hitlerja vstale stotine državnega zbora pred 86-letnim felmaršalom, ki je simbol (znak) nemške življenjske moči. Pretreseni smo slišali zvočne besede starega državnega predsednika, globoko zadeti, v duši razburjeni, zaneseni smo poslušali, kako je voditelj in ustanovitelj 3. nemške države Adolf Hitler govoril jeklene, globoke, čudovite besede. Srce nam je gorelo v telesu v tej veliki uri, ko smo iz celega srca čestitajoč gledali, kako je nad nemško materino zemljo po strašni zimski noči vzhajalo solnce nove spomladi.

S sveto silo vere smo občutili popolno in v grozi, ki nas je obšla v tej velikanski uri, da je velik junak vzela nemško usodo v svoje močne, blagoslovljene roke. Tako velik je ženjalni voditelj nemškega ljudstva, da se je sredi svojih nešteti, ko gore težkih skrbi spomnil tudi najmanjših delov nemške ljudske skupnosti ter jih pozdravil. Da, neizmerno ponosni in srečni in okrepljeni bomo ohranili ta edinstveni, dragoceni spomin, da je nemški kancler Ad. Hitler sredi gigantskega dela, plamenče revolucije in največjega preloma pozdravil tudi našo majhno nemško manjšino. Da je posebno pozdravil tudi našo »Deutsche Zeitung«, smatramo kot najlepše plačilo za našo vedno dokazano nemško zvestobo. Lepšega plačila si ne moremo misliti.« K tem besedam samo tale kratka pripomba: »Deutsche Zeitung« piše o nemškem hitlerizmu, ki v največji meri ogroža mir na svetu ter v zvezi z italijanskim fašizmom zavzema sovražno stališče proti slovanskim državam in njenim pravicam, s tako prekipevajočim navdušenjem, da ga ne more nadkriliti niti najbolj navdušeno narodno-socialistično glasilo v Nemčiji. Ako bi onstran Karavank koroški Slovenci z ozirom na našo državo kot materino zemljo pisali s takim navdušenjem, kakor piše glasilo za nemško manjšino v dravski banovini, bi jih Nemci že davno vse zaprli kot veleizdajalce.

POZOR! SVETU KATOLIŠKEM

Požrtvovalnost misijonarja. Neki salezijanski misijonar v Plouru v madraski škofiji je doznal, da neka vas v okolici nima vode ter morajo vaščani daleč po vodo. Zasmilili so se mu ljudje. Da bi jim pomagal, je prodal enega svojih dveh volov ter se tudi marsičemu drugemu odrekel. Tako je prištedil 30 rupij (okoli 1500 Din), ki so bile potrebne za napravo vodnjaka. Sam je prevzel vodstvo vseh potrebnih del. Tekom tedna je bil vodnjak gotov in vaščani so imeli doma vodo, katero so poprej morali nositi od daleč. Ta ljubezen in skrb, ki jim jo je skazal katoliški misijonar, jih je tako ganila, da so se začeli zanimati za katoliško vero. Dosedaj je bilo krščenih z vodo tega vodnjaka 400 ljudi tekom dveh mesecev, drugi pa se pripravljajo za krst. Tako vodi ljubezen do bližnjega najlepše savelove povesod.

Družine z mnogo otrok. V mestu Tours na Francoskem je nedavno bila posebna svečanost, prirejena od Zveze katoliških družin. Na to svečanost so bile povabljene tiste matere, ki imajo 12 ali več otrok. Na svečani prireditvi je bilo navzočih 50 takšnih mater. Med njimi je imela ena 18 otrok, 2 po 17, 4 po 16, 3 po 15, 12 po 14, 13 po 13 in 14 po 12 otrok. Svečanost se je začela z božjo službo, potem je bilo zborovanje z banketom v čast tem požrtvovalnim materam.

Katoliške šole. V Zedinjenih državah Severne Amerike katoliško šolstvo lepo procvita. Po statistiki, ki jo je objavila vrhovna uprava katoliškega šolstva v teh državah, je bilo v šolskem letu 1932-33 vpisanih 2.679.000 učencev v 10.576 katoliških šol. Od teh je bilo 2.268.000 vpisanih v osnovne šole, katerih je 7920, v 2254 srednjih šol je bilo vpisanih 265.000 učencev, v 47 strokovnih šolah pa 10.000 učencev. Katoliških dijakov je bilo 116.000 na 167 vseučiliščih in visokih šolah. V vseh teh šolah je delovalo 89.865 učiteljskih moči. V sami čikaški nadškofiji obiskuje 100 tisoč učencev katoliške šole, od teh je 80.000 v župnijskih osnovnih šolah, 20 tisoč pa v srednjih šolah. Vse te katoliške šole so zasebne, ki jih vzdržujejo katoličani s svojimi prispevki. Državna oblast tem zasebnim katoliškim šolam ne dela nobenih težav ali ovir, marveč jim priznava v javnosti iste pravice kot državnim šolam. Tako se postopa v vsaki državi, ki je v resnici kulturna država.

Mati mučenica, sin škof. Letos o binokostih bodo 3 kitajski duhovniki posvečeni za katoliške škofe. Med temi tremi je tudi Jožef Tsoei. Rojen je bil leta 1877, za duhovnika posvečen leta 1904. Njegov brat je redovnik. Njuna mati je umrla kot krščanska mučenica za katoliško vero za časa boksarske vstaje. Takrat so razdivjane kitajske tolpe napadale in morale ne samo tujce, marveč tudi tiste domačine Kitajce, ki so bili krščanske vere. Med temi mučeniki, ki bodo kmalu proglašeni za blažene, je tudi mati bodočega kitajskega škofa.

Kljukasti križ v Celju.

Hitlerjevci so si izbrali za svoje znamenje kljukasti križ, staro nemško pogansko znamenje. Cela Nemčija je zdaj s tem križem preplavljena. Za njega je do dna srca navdušena celjska »Deutsche Zeitung«, ki ga sicer še ne prinaša na svojem čelu, pa popolnoma piše v tistem duhu, ki ga to hitlerjevsko znamenje predstavlja. V svoji številki z dne 23. marca piše ta nemški list v uvodnem članku pod naslovom »Sveta ura usode« o otvoritvi nemškega parlamenta naslednje: »Dan 21. marca 1933, ko je bil v garnizijski cerkvi v Potsdamu nad grobom Friderika Velikega otvorjen državni zbor nemškega nacionalnega povzdiga, bo ostal v svetovni zgodovini zabeležen, dokler bodo ljudje živeli na zemlji. Kdor od nas je imel priliko, da je daleč od nemške materine zemlje to svečano, zgodovinsko važno uro doživel pred radijem, je ne

NOVICE

Duhovniške vesti. Postavljeni so za provizorje: Konrad Jarh, kaplan v Zavrču, za provizorja istotam; Ant. Medved, resign. župnik v Stranica, za provizorja istotam; Jurij Pribožič, župnik v Zagorju, za soprovizorja v Prevorju; Štefan Bakan, kaplan v Črenšovcih, za provizorja istotam; in Janez Cilensek, kaplan v Apačah, za provizorja istotam. — Prestavljen je g. Matej Močilnik, kaplan na Bizeljskem, v Ptuj.

Čuvajte hranilne knjižice, varujte se oderuhov! Sedajno občo bedo ter pomahnkanje denarja so začeli na debelo izrabljati oderuhi v Zagrebu, kjer je obstojala dobro organizirana centrala za izkoriščanje hranilnih knjižic, katere so imeli revnejši, neuki ljudje, ki so

leta in leta zbirali skromne prihranke, da so si vsaj nekaj prihranili. Ker so danes potrebe iste, kakor so bile tedaj, ko je bilo dovolj denarja v prometu in si ga lahko dobil od denarnih zavodov, so se vrgli brezvestni oderuhi na hranilne knjižice in so na te dajali posojila. Prošnjik je dobil komaj 35—40% posojila na glavnicu hranilne knjižice. Pa še od tega so si oderuhi zaračunali 10% obresti za več mesecev naprej in 2% provizijo ali nagrado. Oderuhi so na ta način dobljene knjižice vnovčevali z ogromnim dobičkom in se je razvila v Zagrebu cela kupčija s prihranki siromakov. Ker so bili zagrebški špekulant s hranilnimi knjižicami preveč drzni in neusmiljeni, je prišla grda zadeva na dan in razburila celotno javnost. Zagrebški oderuhi so razpredli svojo organizacijo celo po Sloveniji in je ljubljanska policija izsledila glavnega zastopnika po naključju in ga zaprla. Ve-

liko število ogoljufanih svojih hranilnih knjižic najbrž ne bo več videlo in radi tega svarimo podeželsko prebivalstvo, naj čuva svoje knjižice in naj se varuje brezvestnih oderuhov, ki so gotovo tudi na kmetih že pridno na delu!

Poročila sta se v stolnici v Mariboru g. Ivan Molan, tit. žandarmerijski podnarednik, dodeljen žandarmerijski stani v Bodoncih, in Marica Merc, hčerka sodnega uradnika v Mariboru. Bilo srečno!

Cerkveni rop. (Hoče, 26. marca.) Preteklo noč je brezvernež odnesel iz hočke cerkve 4 kelihe, kupo od enega ciborija in 1 monštranco, od ene je pa odnesel samo luno. Zjutraj niti maševati niso mogli, ampak so si morali izposoditi kelih iz razvanjske podružnice sv. Mihaela. Tudi perilo in prte je brezbriznež razmetal, ker pa ni našel med njim zlatnine, ga je pustil v zakristiji. Vlomil je z železnim drogom v zakristijo, za tabernakelj pa je imel spretno ponarejen ključ. Kakor blisk se je razširila vest daleč preko meje fare in legla na vernike kakor mora. Še božjega bivališča ne pustijo v miru...

Dve žrtvi. Iz Dobrovc na Dravskem polju poročajo: Izmed nesrečnih žrtev, ki sta se podali na električni tok, je prvi v smrtinem boju v mariborski bolnici, drugega so pa v nedeljo dne 26. marca pokopali. To so pota brezskrbne mladine, ki ji je uživanje vse. In če doživi življenjsko razočaranje, si samovoljno konča življenje!

Dva požara v Prepoljah na Dr. polju. V enem tednu je požar izbruhnil dvakrat. Prvič 21. marca pri g. Jakobu Rojiču, odkoder se je razširil na poslopje g. Janeza Brega. Tri dni nato je zažarela noč in ogenj je upepelil poslopja Draškoviča, Sagadina in Rozmana. Škoda v drugem slučaju znaša okoli 100.000 Din in je le delno krita z zavarovalnino. Povsod je ogenj podtaknila zlobna roka, ki so ji že na sledu.

Hud udarec z motiko po glavi je dobil pri Hočah Ivan Marnik iz Kraberga pri Konjicah. Poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnico, kjer je umrl vsled prebite lobanje.

Ker je ustrelil soseda — 18 let robije. V Žikarjah pri Sv. Barbari v Slov. gorski nista bila soseda Franc in Karl Škofič nič kaj posebno dobra. Dne 17. nov. m. l. so pili skupaj jabolčnico pri Škofičevih in med pivci sta bila tudi mati obtoženega 23letnega Franca Škofiča in ustreljeni sosed Karl Škofič. Radi materinega poziva na pipanje repe je došlo do prepira, v katerem se je lotil Karl celo dejansko Škofičeve matere. Prepir se je preselil iz hiše na dvorišče in po izpovedi očitvidcev sta se Franc in Karl Škofič na obračun oborožila. Franc se je pojavil na dvorišču z lovsko puško in oddal iz nje strel Karlu v trebuh, da mu je raztrgal izstrelek drobje in je zadeti kmalu zatem umrl. Krvavo zadevo je obravnaval mariborski sodni senat dne 21. marca. Obtoženi Franc Škofič se je izgovarjal, da se je orožje sprožilo pri suvanju, a je bil le vendar obsojen na 18 let ječe in na trajno zgubo častnih pravic. Obtoženi je vložil priziv

POMLADANSKO ZDRAVLJENJE

Komaj je prišla pomlad, že se narava prebuja k novemu življenju in obnavljanju. Sedaj je čas misliti na zdravje, zakaj kakor sok v bilkah tako tudi kri preneša večjo akcijo cirkulacije, ki lahko dovede do težkih posledic. Zaradi tega je treba telesu dovajati nove in osvežujoče sokove, da postane organizem odporen in zdrav. Za to svrhu je najboljšo naravno zdravljenje s »Planinka« zdravilnim čajem, pripravljenim večinoma iz najboljših planinskih zdravilnih zelišč. Dolgoletna izkušnja nam potrjuje, da je »Planinka« zdravilni čaj, ki ima v sebi preizkušene in dobre zdravilne sestavine, najboljši in edini regulator za čiščenje in obnavljanje krvi. »Planinka« zdravilni čaj uničuje kali bolezni in filtrira kri. S tem doseže, da kri lahko in pravilno cirkulira ter tako obnavlja ves organizem. Zdravljenje od 6 do 12 tednov s »Planinka« zdravilnim čajem deluje izredno, in sicer brez strupov, pri vseh sledečih boleznih: pri slabi prebavi želodca in zaprtju telesa, slabem delovanju črevesa in napetosti telesa, omotici in sla-

bosti, obolenju mokračne kisline in hemeroidov, slabosti in odelbitvi srca, bolezni jeter, nervozni in živčnih boleznih. »Planinka« zdravilni čaj pospešuje apetit in izredno deluje pri arteriosklerozni in osluzenju pljuč. Zahtevajte pa v lekarnah in drogerijah samo pravi »Planinka« zdravilni čaj, ki se ne prodaja odprt, temveč samo v originalnih plombiranih zavojih po 20 Din in z napisom proizvajalca: 242

Lekarna
MR. L. BAHOVEC
LJUBLJANA, Kongresni trg

Reg. br. 1349. od 6. VII. 1932.

Strešni stol je uničil požar na stanovanjski hiši inženjerja Mosdorferja v Trambergu pri Ptujju.

Eridka usoda kurjega tatu. Janez Bauman, posestniški sin od Sv. Lovrenca v Slov. goricah, je izpovedal v ptujski bolnici dne 27. marca, ko si je opomogel do zavesti, da je bil na povratku proti domu napaden pred hišo Jakoba Kacijana pri Sv. Lovrencu na Drav. polju. Po napadu so ga zaprli v klet in ko je hotel zjutraj pobegniti iz zapora, ga je Kacijan obdelal s sekiro. Po izpovedi posestniškega sina Jakoba Kacijana je on zalotil Baumana v odprtjem svinjskem hlevu, ko je tiščal kokoš k sebi. Zalotenega je nato zaprl v kravji hlev in stražil jetnika, ki je klical na pomoč, a so bili vsi klici zaradi straže brez pravega uspeha. Proti jutru je prestavil Kacijan jetnika iz hleva v klet, kjer ga je hotel zvezati z vrvjo, da bi ga lažje predal orožnikom. Jetnik je pa navalil na stražarja z v bližini pobrano sekiro, katero mu je pa Kacijan izbil in mu je prizadjal z istim orodjem več nevarnih udarcev po glavi in za tilnik. Preiskava bo dognala, katera od obeh izpovedi je resnična.

Smrten obračun med tastom in zetom. Posestnik Jože Mumlek z Gorenjskega vrha v Halozah je obiskal dne 22. marca svojega tasta in posestnika Blaža Pravdiča na Turskem vrhu. Med obema je došlo do prepira, med katerim je potegnil tast revolver in oddal v zeta smrtonosen strel. Že na tleh ležečo in na smrt zadeto žrtev je ubijalec še sunil z nožem in se je nato sam javil orožnikom na Zavrču. Tast je ustrelil zeta, ker je ta skrajno surovo ravnal z njegovo hčerjo.

Potrebščine za Veliko noč

križi, sv. podobice, papir za rože, razglednice vseh vrst dobite najugodneje v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila, Maribor, Koroška cesta 5, Aleksandrova cesta 6 in Kralja Petra trg 4.

Težja nesreča. V tovarni strojil v Majšpergu je padel delavec Rud. Furman pri popravilu kadi za kvašenje 6 metrov globoko in dobil hude notrajne poškodbe.

Batine — vzrok požiga. Pri nekem posestniku v Majšpergu je bil med žganjekuharji tudi 28letni Matevž Žumer iz Stopnega. Med fanti je prišlo do pretepa, v katerem jih je izkupil Žumer, ki je bil odstranjen nasilnim potom iz žganjarne. Dobre pol ure zatem je izbruhnil v gospodarskem posloplju lastnika žganjekuhe nočni požar, katerega so komaj pogasili. Požiga je bil osumljen Žumer, ki je prvotno tajil zločin iz maščevanja v ptujskem zaporu, a je pozneje vsled preveč obtežljivih dokazov priznal dejanje.

Prehud obračun z vinskim tatom. Sodišče v Novem mestu je obravnavalo dne 21. marca ta le slučaj prehude ljudske sodbe nad zasačenim vinskim tatom. Krog Metlike in Novega mesta so se vinske tatvine lansko leto toliko ugnezdile, da so uvedli ljudje nočno stražo. Straža dveh mož je v noči 23. avgusta m. l. zasačila pri tatinskem točenju vina v zidnici Janeza Prusa Mateta Vrbino iz Obreža pri Vivodini. Oba stražarja sta tatu zaprla v klet in poklicala pomoč. Na licu mesta se je kmalu zbralo več ljudi, ki so jetnika pretepli, ga suvali ter brcali in mu zvezali roke na hrbtu. Vrgli so mu še verigo krog vratu in ga tirali k županu Guštinu v Drašiče. Župan je odredil razvezanje jetnika, ki je popil ves izmučen in obnemogel nekaj požirkov vode, se naslonil na steno in umrl vsled notrajnih poškodb. Sodnik je obsodil od več obtožencev dva na 10 in 6 mesecev strogega zapora, pa le pogojno, druge je pa oprostil.

Vlomi krog Novega mesta. Iz blagajne železniške postaje Straža so odnesli nočni vlomilci dne 20. marca 1000 Din in iz blagajne parne žage g. Pavlina iz Ljubljane pa 2000 Din. V Gornjem polju so obiskali uzmoviči hišo poslanca Antona Klinca in ukradli 6000 Din. Ostalo je blagajni nedotaknjenih 130

tisoč Din, ki so bili tamkaj spravljani kot izplačilo Auerspergove gozdne uprave delavcem.

Nevarnega vlomilca v osebi 34letnega Škofljanca, bivšega ključavničarskega pomočnika iz Leskovca pri Krškem, so prijeli orožniki in izročili v zapore sodišča v Novem mestu. Škofljanec je zagrešil več prav drznih vlomov po Dolenjskem.

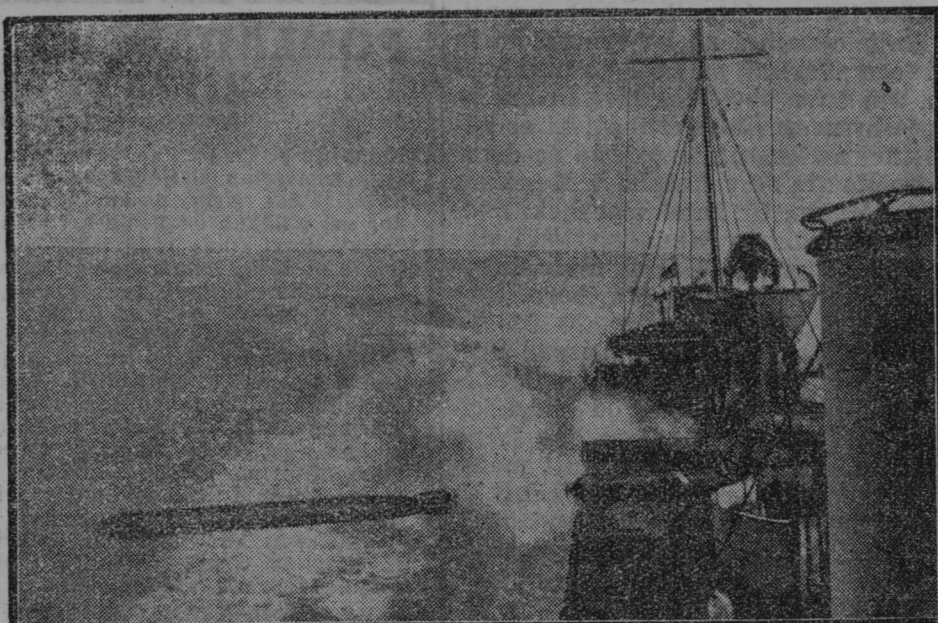
Velika požarna škoda. Na Rakitnu na naselju Boršt na Kranjskem je povzročil ogenj 300.000 Din škode. Osem družin je ostalo brez strehe; zavarovalnina je le malenkostna.

Velika tatvina blaga. Pri Sv. Barbari v Kostreni na Dolenjskem so vlomili cigani Hudoroviči v hišo Marije Kopajtičeve in so odnesli raznega blaga za 100.000 Din. Nekaj ukradenih vrednosti so našli zakopanih na polju, pretežno večino pa so cigani odnesli neznanu kam.

Padla 70 m globoko in se ubila. Marija Božiček, uslužbena pri trgovcu Iv. Radanoviču v Krškem, je bila po svojih opravkih v vinogradu na Trški gori. V mraku se je vračala po strmi ter opasni bližnjici, spodrsnila je in padla po skalovju 70 m globoko. Drugo jutro so jo našli mrtvo z razbito glavo.

»Vedrilni križ.« V »Slov. gospodarju« dne 20. januarja 1932 smo objavili zanimiv članek o »Vedrilnem križu« ob državni cesti med Framom in Račami ter smo tudi pridali sliko tega križa. G. Davorin Žunkovič (Ptuj, Ljutomerška 22) prosi, da se mu naznani, kje je še najti kak slični križ drugod v Sloveniji, ker so ti izredno znameniti za našo starejšo kulturo.

K Materi božji na Trsat bomo romali letos o Binkoštih, če bo do 10. aprila prijavljenih vsaj 500 udeležencev. Prijavite se še danes na naslov: Romarski odbor pri »Sveti vojski«, Ljubljana, Dunajska cesta 17.

Angleška bojna ladja izstrelila torpeda.

Iz zgodovine železa in jekla.

Znanje pridobivanja železa sega bogznanj kako daleč nazaj v zgodovino človeštva. Že starogrški zgodovinar Herodot (490 pr. Kr.) poroča, da so rabili krog 3000 pr. Kr. za obsekavanje granitnih kvadrov, iz katerih je zgrajena Keopsova piramida v Egiptu, železno orodje. Istočasno so rabili tudi mogočni ter bogati kralji v Uru v Mezopotamiji, odkoder je prišel v obljubljeni deželo oča Abraham, železna bodala. Sv. pismo in sicer Mojzesove knjige in preroki omenjajo železo in jeklo, in v Siriji je bilo železo pod Homerjem in trojansko vojno (v 5. ali 4. stol. pr. Kr.) tako poceni, da so izdelovali iz njega poljedelska orodja.

Razvoj tehnike v pridelovanju železa in jekla je do 15. stoletja na prazgodovinski stopnji, kakor jo je še danes

najti pri divjih narodih Afrike in osrednje Indije. Železo so topili na kovaških ognjiščih ali v pečeh z uporabo lesenega oglja in mehov.

Do novejših dob so na mučen način pridobljeno železo uporabljali po največ za izdelovanje orožja. V indijskih grobovih so našli jekleno orožje iz dobe 600 pr. Kr. Še v srednjem veku je bilo v Evropi jeklo iz Indije iskana dragocenost. Japonci so pridobivali izborna jekla za orožje na ta način, da so pustili kovaško železo po cela leta globoko zakopano v zemljo.

Iste starosti, kakor je železno orožje, je tudi orodje iz železa. Važno ulogo je igralo pri starih Germanih (Nemcih) železno kladivo, sekira, podkev in plug.

V palači kralja Sargona v Ninivah (pozidana krog 700 pr. Kr.) so našli 160 ton železa in sicer: železne prstane, verige, žage itd. Pločevino so v starodavnih časih iz železa le kovali. Tudi žica

Berlinska policija sežiga komunistične zastave. — Desno: Belgijski raziskovalec Maks Cosyns se hoče povspeti v balonu višje nego belgijski profesor Piccard, ki je dosegel že dvakrat višino 17.000 metrov.

je bila kovana do 10. stoletja. Šele v sredini 14. stoletja se pojavijo v Bresciji, v Milanu, v Pasavi prve kovačnice za nožna rezila.

Mnogo prej nego v Evropi so kovali ogromne železne kose v Indiji. Še danes stoji znameniti železni steber pri indijskem mestu Delhi. Steber je dolg 7,25 m, ima v premeru 40 cm, tehta 6 tisoč kg in je iz 4. stoletja pr. Kr.

Že stari Grki so uporabljali pri gradbi streh železo. Znameniti kupoli cerkve sv. Marka v Benetkah (pozidana 1523) in nekoliko pozneje zgrajene kule bazilike sv. Petra v Rimu sta prevlečeni na znotraj z železjem, ki ju drži skupaj in varuje razpada.

Najstarejše gradbe, pri katerih je železo prišlo posebno do veljave, so mostovi. Že Aleksander Veliki (356—323 pr. Kr.) bi naj bil zgradil preko reke Evfrat v Mezopotamiji železen most. Najbrž gre v tem slučaju za lesen most na železnih verigah.

Prve fužine ali plavže zasledimo v 14. stoletju ob spodnjem delu nemške reke Ren. V sredini 15. stoletja je bilo tamkaj že 29 velikih peči, iz katerih so lili železo in jeklo.

Železna ogrodja za stavbe so začeli v velikem uporabljati predvsem v Sev. Ameriki. Leta 1883 je zgradil ameriški stavbenik Jenny prvi nebotačnik »Home Insurance Building«, kojega ogrodje je čisto železno.

In danes se dviga železno ogrodje najvišjega ameriškega nebotačnika 400 metrov visoko, radijo-oddajni stolpi dosegajo višino 200 m in lok železnega mosta preko reke Hudson v Njujorku je širok 1200 m brez vmesne opore.

V najbolj modernih stanovanjih vidimo danes pohištvo iz jekla. Jekleno opremo uvajajo tudi v bolnice, šole in javna poslopja. Na Nemškem je že vse polno delavskih naselbin, kojih stanovanjske hiše so jeklene.

Mladina — naš up in naša bodočnost!

Franjo Tanjšek, št. Andraž pri Velenju.

Ko je ob koncu prejšnjega in vzniku sedanjega stoletja prostozidarstvo hotelo med naš narod zanesti nov svetovni in življenjski nazor, se je predvsem obrnilo na mladino. Zavedalo se je, da če se enkrat polasti mladine, mu bo delo lahko in bo lahko izvedlo svoje temne namene. Pa so se razbili vsi načrti prostozidarjev, ker naša mladina — zlasti kmečka — je bila vedno zvesta svojim načelom, cerkvi ter narodu. Niso je omajali še tako ljuti viharji, marveč je vedno trdno stala na braniku svojih načel. Iz takratne mladine so izšli poznejši naši voditelji, ki so vodili naš narod skozi najhujše boje in viharje do zmage in vstajenja. Kakor nekdanj, tako mora tudi sedaj naša

slovenska mladina postati ter ostati zvesta čuvarka svojih in narodnih pravic ter nositeljica močnega prosvetnega pokreta, ki naj gre do zadnjega obronka slovenske zemlje in do korenin slovenskega življa. In to sveto nalogo bo lahko vršila. Saj je naša mladina požrtvovalna in delavna; ona se ne ustraši nobenih še tako velikih zaprek, ona ne pozna puhlih fraz in brezplodnega sanjarjenja ter fantaziranja. Vedno in povsod se je izkazala, da je zmožna svojo nalogo dobro izvršiti. Zato ji moramo dati dela; zaposliti jo je treba pri naših gospodarskih organizacijah in kulturnih ustanovah. Dati ji je treba tudi vpliva na vodstvo, da sama odločuje ter nosi odgovornost. Tako se bo zlasti moška mladina usposobila za svoj nadaljnji življenjski poklic.

V organizacijah, kjer mladina deluje, je povsod bujno življenje, polno neugnane sveže sile ter mladostne moči. Tam se zbirajo in šolajo naši bodoči gospodarji, od tam bodo izšli ljudje, ki bodo lahko mnogo koristili občini, cerkvi in državi. Slovenska kmečka mladina bo slej ko prej pogumno hodila po poti, ki vodi do uresničenja njenih idealov, in ni je sile, ki bi jo ustavila na tej poti. Armada na-

Velikonočni darovi:

lepa knjiga, spominki, razni albumi, okraski za dom itd. velika izbira in poceni v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5, Aleksandrova cesta 5 in Kralja Petra trg 4.

ših vztrajnih in pogumnih kmečkih fantov bo premagala vsako še tako težko zapreko ter čvrsto stopala cilju nasproti. Mladina slovenska! V tebe zaupa tvoj narod. V tvojih rokah je usoda in bodočnost njegova. Od tebe pričakuje pomoči v težkih dneh. Odzovi se njegovi prošnji, vzdrami se ter napreduj na poti krščanske in narodne prosvete, da moreš enkrat izpolniti svojo dolžnost do naroda: dvigniti ga do boljše in veselejše bodočnosti!

Odbor Krščanske žeznske zveze za Maribor in okolico naznanja vsem članicam in članom, da društvo zopet deluje kakor poprej. V nedeljo dne 2. aprila ima zveza ob 6. uri zjutraj v stolni in mestni župni cerkvi svojo velikonočno cerkveno pobožnost s skupnim sv. obhajilom.

Kamnica pri Mariboru. Tukajšnji cerkveni pevski zbor je na najlepši način proslavil materinski dan dne 25. marca t. l. Deklamacije naših fantov in nato mali prizor »Materina ljubezen dela čudež«. In nato pa smo imeli skioptično predavanje s slikami »Lurški čudeži«, o katerih je govorila gđc. prof. Stupca. Nato so skupno zapeli z gđc. Stupco pesem, ki se vedno poje v Lurdu pri procesiji s svečicami: »Zvonovi zvonijo, prav mило pojo.« Kamničani so bili jako zadovoljni in so rekli, ta predavateljica pa še mora nas o priliki obiskati. Pa še eno veselo novico, g. urednik: Na materinski dan smo tudi imeli sprejem novih udov v tretji red sv. Frančiška.

Staritrg pri Slovenjgradcu. Čisto tiho in neopaženo klije že nekaj časa sem v Starem trgu mlado življenje. Vzrastel je mlad prosvetno-dramatični pokret, ki s svojim mladim dramatičnim zborom, obstoječ iz samih kmečkih fantov in deklet, zadivlja s svojimi predstavami skoraj da celo Mislinjsko dolino. Celo

Samemu sebi je zapustil življenjsko zavarovalnino.

Velika ameriška zavarovalnica je postala žrtv goljufije, katero si je privoščil zakrknjeni samec, ki si je hotel prikrojiti večer svojega življenja prav ugodno ter udobno. Sicer so ga razkrinkali, a od zavarovalnega plena je ostalo le bore malo. Neki Shephart je bil nekoč prav imovit. Posedal je čedno hišo v San Franciscu. Ker je živel preveč potratno in se je ukvarjal povrh še s špekulacijami, je skopnelo njegovo imetje prav kmalu. Ko je prišlo v Njujorku pred meseci do po celém svetu znanih bančnih pólomov,

Pavel Keller:

12. nadaljevanje.

„Skrivnostni studenc“

Roman.

Poslovenil dr. Ivan Dornik.

Ema je plosnila z rokami.

»Srčkano! Ali je to res, ali pa je le izmišljeno?«

»Res je. V muzejih lahko vidiš taka gnezdeca, ki so jih našli v gozdovih in po vrtovih.«

»Srčkano! In zakaj dela ščinkavec tako?«

Karel je bil v zadregi.

»Pač zaradi — zaradi tega, da privabi samico.«

Zelo mu je bilo nerodno, da se je stvar obrnila na to stran.

Ema se je zasmejala.

»Da, da, zgradi si zlato hišico, nato pa reče svoji izvoljenki: pridi! Vzemi me! Kajti, glej, zelo bogat možiček sem!«

Sedaj se je zasmegal tudi Karel. Na pomladanskem soncu pa je sedel ščinkavec v svoji

pisani praznični suknci in pel veliko bolj na glas, kakor pa se ščinkavcu spodobi:

»Drugo leto,« je rekla Ema, »bom na cvetno nedeljo natrosila po parku konfeti.«

PRI STUDENCU.

V petek je sedela stara Golobovka pri Colnarjevem studencu. Bila je noč, po nebu je veter podil črne oblake. Ko je tako sedela in delala križe in druga skrivnostna znamenja nad svojimi bolnimi nogami, se ji je bližala postava. Stara žena je pridržala sapo. Previdno, boječ je prihajal proti studencu moški. Čepico si je bil potisnil globoko na oči, brado in usta je imel zavito z ruto. Golobovka se je skrila za drevje. Veter je pihal tako glasno, da ni bilo slišati njenih stopinj.

Moški je obstal pri studencu . . . se previdno ozrl . . . prisluhnil . . . se pripognil, napolnil z vodo steklenico, jo zamašil in jo skrnil pod plašč. Nato se je obrnil, da bi odšel.

»Stoj!«

»Kdo — kdo — kdo?«

vrsto lepo uspelih dramatičnih predstav je spravil ta zbor na svoj oder, med temi tudi »Slehnika«, ki je na praznik Sv. Štefana bil vprizorjen ob nabito polni dvorani in v občo zadovoljnost in priznanje gledalcev. In končno je prišla na vrsto Vombergarjeva »Voda«, ki jo je zbor vprizoril v nedeljo dne 12. t. m. ter je s svojim dovršenim nastopom in sigurnostjo vseh igralcev žela splošno priznanje in pohvalo. Saj je mnogokateri, ko je odhajal po končani igri domov, dejal: »Res, takega užitka, kakor danes, pa že dolgo nisem imel in slično. Vloge so bile dobro naštudirane in dobro podane, tako da so se nekatere malenkosti, ki so se tuhtam opazile, lahko porazgubile. Kje neki so se vzeli ti igralsko tako talentirani in korajžni fantje in dekleta? se gotovo poprašuje vsak obiskovalec predstav. Začetek je že storjen. Samozavestno in ponosno naj bi objel kulturno-izobraževalni pokret in mladeniški-igralski ogenj Starotržanov vso okolico, vse večje kraje, mesta in trge. In ne bomo zapostavili več za drugimi, doslej mogoče agilnejšimi slovenskimi dolinami, kot zaspanci z »mrzlega Pohorja«, ampak kot resni, delavni prosvetitelji vsega mislinjskega in pohorskega ljudstva, sedaj enkrat samo še v kulturnem, pozneje pa tudi v gospodarskem pogledu.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Prostovoljno gasilno društvo Selišči-Kupetinci priredi na velikonosni pondeljek dne 17. aprila t. l. v Pergerjevi dvorani zgodovinsko igro »Guzaj«. Podlaga igri je povest z istim naslovom, ki je izšla v »Slovenskem gospodarju«. Vabljeni vsi od daleč in blizu!

Vojnik. Tukajšnja Marijina kongregacija bo uprizorila v nedeljo dne 2. aprila v posojilniški dvorani igro »Slehnika«.

Vojnik. Težko je najti pravega prijatelja, a kdor ga najde, je našel zaklad. Taki prijatelji in prijateljice so dobre, lepe knjige. Vsako nedeljo jih lahko izposodite v župnijski knjižnici v kaplaniji po jutranji in deseti maši, pa še po večernicah. Poslužite se jih!

Stoletnica Čikage.

Ni še bilo govora o krizi in o brezposelnosti milijonov, ko so sklenili v severnoameriški Čikagi, da bodo pro-

slavili 100letnico ustanovitve mesta s svetovno razstavo. Z neomajanim zaupanjem v napredek je bil storjen sklep, da bo otvorjena svetovna čikaška razstava 1. junija 1933, točno ob 9. uri dop. dne. Med tem so se pa razmere temeljito spremenile. Povsod je zavlada, lo pomanjkanje denarja, revščina ter brezposelnost. Pojavljajo se celo glasovi z zahtevo, naj bi se preložila čikaška razstava na boljše čase. Čikago samo pa noče ničesar čuti o kaki spremembi prvotnih sklepov in načrtov. Ostane vse pri že objavljenem programu. Vrše se že vse predpriprave in na desettisoče delavcev je zaposlenih z gradnjo razstavnih dvoran.

Zadnje čikaško razstavo leta 1893 je obiskalo 25 milijonov oseb; uspeh, ki je znatno pripomogel k razmahu in razvoju mesta. Se torej nikakor ne smemo čuditi, čim slabši so postali časi, tem bolj upa Čikago, da bo svetovna razstava krizo omilila in pripomogla k znatnemu izboljšanju sedanjih res žalostnih razmer. Tokrat računajo z obiskom 75 milijonov. Bodoča vstopnina se že uporablja za razstavne priprave. Razstavljalci so podpisali 20milijonsko posojilo, vlada Združenih držav je nakazala 2 milijona dolarjev kot podpo-

ro. Vodstvo razstave je izdalo za 10 milijonov dolarjev obveznic. Iz navedenih svot lahko tudi sklepamo na obseg razstave, katere se bo udeležilo 16 zunanjih držav. 30 držav ameriške unije je zasiguralo udeležbo. Vodstvo razstave ugotavlja že vnaprej, da bo druga tokratna čikaška svetovna razstava rekord.

280 najvažnejših ameriških industrijskih podjetij tekmuje za najboljše razstavne prostore. Pretežna večina razstavljalcev se noče zadovoljiti s stojnicami, ampak gradijo cele pavilijone. Vodilno avtomobilsko podjetje je že spravilo na razstavnih prostor celotno tvornico za avtomobile, ker bo izdelovalo pred očmi posetnikov avtomobile. Druga avtomobilska tvrdka je izdala 500 tisoč dolarjev za svoj pavilijon.

Posebnost razstave bosta dva stolpa, ki bosta dosegla višino 180 m. Oddaljena bosta eden od drugega 600 m, zvezana bosta med seboj z močnimi žičnimi vrmi, v višini 175 m bodo vozili med obema stolpoma sem in tja z največjo brzino avtomobili.

Cela razstava bo pod vtisom nekačisto novega, česar še svet doslej ni videl.

Hoče. Tovarna postaja. Progovna sekcija v Mariboru je že začela graditi tir, ki bo vodil k skladišču. Vsled tega se prosijo interese, ki so obljubili dati les in denar, pa še niso do sedaj dali, da to čimprej storijo. Denar naj se izroči gg. Florjančiču ali Antonu Verniku ali Posojilnici v Hočah, les pa naj se zapelje na žago g. Potočnika v Spodnjih Hočah, ki ga reže brezplačno.

Hoče. V noči od 17. na 18. marec je preminul nenadoma v najlepši moški dobi 47 let Jožef Lobnik, posestnik, odbornik in član mnogih društev. Bil je kremenit in neupogljiv značaj,

zaveden katoličan. Ne bomo naštevati njegovih vrlin, ki so ga dičile, ne zaslug, ki si jih je stekel v velikem številu v svojem delovanju. Po ločitvi spoznavamo, kako bridka zguba nas je zadela, kakšna vrzel je nastala. Bil je odločen in vnet za vse dobro. K zemeljskemu počitku ga je spremljalo pet častitih duhovnikov in velika množica ljudstva. Poslovil se je od blagopokojnega v jedrnatih in vzvišenih besedah mnogoč. g. dekan Sagaj, pevci so pa zapeli v srce segajoče žalostinke. Jože Lobnik je bil iz narodno zavedne Lobnikove hiše v Orehovi vasi, kjer še živi čil njegov 74letni oče, ki je zvest naročnik »Slovenskega gospodarja« in drugih katoliških listov. Zapušča mnogoštevilno družino: vdovo z nepreskrbljenimi otroci. Častiti duhovščini, pevskemu zboru, požarni brambli, vsem znancem, prijateljem kakor vsakemu, ki

Moški se je zelo prestrašil.
»Kdo govori iz teme?«
»Meden, duh rajnice, duh umorjene hodi tukaj okrog studenca.«
»Jaz nikogar nisem umoril!«
»Lažeš! — Morilec!«
Tedaj je starka stopila izza drevja. Meden je hotel zbežati, toda glasen smeh je zadonel za njim.
»Bojazljivec beži pred staro Golobovko!«
In zopet se je posmehljivo zasmejala.
Moškemu se je ustavila noga.
»Počakaj, če ne, bodo naščuvali gosi za teboj, ti mevža!«

Žena je govorila tako glasno, da se je moški zbal, hrup privabi še ljudi iz hiše. Prišel je bliže. Ko je videl, da ima res opraviti le s staro Golobovko, ne pa s kakšno prikaznijo, se je spremenil. Nahrulil je starko: »Kaj pa kričiš? Česa pa sploh iščeš ti tukaj?«

»In česa išče Meden pri studencu? Haha, o polnoči! Ali iščeš plavolaso Katrico? Na pokopališču jo boš našel!«

»Kaj briga mene Katrica!«
»Mnogo! Vse te briga!«
»Ne govori tako na glas, pojdi z menoj na cesto!«
Starka je šla za njim.
Na cesti je rekla:
»Ali nisi utopil Katrice, ničvrednež ti?«
»Znorela si! Nikoli nisem storil tega jaz! Pri Bogu lahko prisežem —«
»Prisezi rajši pri hudiču, z njim sta si večja znanca! Ti sam si bil Katrici vedno za petami, toda tvoja kriva usta in tvoje hudobne oči ji niso bile všeč, tudi tvoje noge ne, zaradi katerih te niso vzeli k vojakom.«

»Po ustih te bom oplazil, jezikavka ti hudobna!«
»Le kar! Jaz pa znam praskati. Ali ne slišiš, da nekdo žvižga po cesti?«
»Obrekljivka si, ničvredna!«
»Haha, jaz vem vse! Ali naj ti prerokujem iz kart, Meden? Katrica te ni marala, ker imaš kriva usta in črne zobe. Postavni Colnar ji je bil ljubši. In zato se ti je razlil žolč. Saj ti je bil

je začutil Shephart potrebo, da je nekoliko razmišljal o svoji bodočnosti. Sklenil je visoko življenjsko zavarovanje in je tudi pridno plačeval premije. Lepega dne pa se je zazdelo staremu gospodu vendar le preneumno, da bodo postali deležni njegove velike zavarovalnine šele po njegovi smrti — dediči. Zvišal je že obstoječo zavarovalnino na 100.000 dolarjev. Nato je napravil oporoko, v kateri je zapustil polico svojemu sorodniku, gotovemu Jacherju. G. Shephart je zatem legel v posteljo in je umrl. Vse je izteklo po načrtu. Domači zdravnik je izstavil potrdilo na srca

je blagopokojnega obiskal, tolažil v bolezni, mu lajšal bolečine, ga spremljal na poslednji poti, mu poklonil venec, vsem naj obilo poplača Bog. Dragi Jože, po trudapolnem življenjskem boju, po plodonosnem delovanju spavaj mirno in uživaj zaslužen plačilo. Ohranimo te v hvaležnem spominu v naših srcih!

Selnica ob Dravi. Let šnji predpust nam ni prinesel nič kaj razveseljivega. Na vse sloje pritiska huda kriza, posebno na nas kmete. Vrh tega nas nadlegujejo razni prosjaki in postopači, tako da bi se ubogi kmet moral vedno držati za itak že prazni žep. Po običajni stari navadi se je na pustni torek zbralo celo krdelo raznih pustolovcev, ki so povohali v vsako hišo. Nekateri so pridno kradli vse, kar jim je prišlo pod prste. Tako so pri nekem posestniku vdrli v shrambo za meso ter odnesli večjo množino mesa in klobas. S strahom gledamo v bodočnost, kaj bo, če se ta nadloga ne bo omejila.

Selnica ob Dravi. Dne 12. marca se je poslavljaj od svojih prijateljev po rani sv. maši s svojo gospo naš blagi g. Vogrič, posestnik na Slemenu. Šel je namreč v Ameriko. Vsak, ki se je od njega poslavljaj, je imel solzne oči. Gospa in gospod Vogrič sta izredno blagega srca ter sta veliko dobrega storila. Domači cerkveni pevski zbor pod vodstvom svojega spretnega g. organista jima je zapel par krasnih pesmic. Kličemo njima: Srečno pot in zopet na veselo svidenje!

Sv. Barbara v Slov. goricah. Ker se precej dolgo nisem oglašil, Vam bom pa danes bolj obširno razložil naše novice. — Predpust je minul in za njim tudi sneg. Dela imamo povsod dovolj, brezposelnost je minula na deželi! — Umrl je v Žikarjah 29letni posestnik Ernest Vogrin, kateri zapuščja 4 majhne otroke. Rajni je bil priden, delaven in skrben, zato ga je tudi vse rado imelo. — Zgodil se je zločin v tej občini, ko je nezakonski oče zastupil z očetovo kisline pol leta staro dete. V Spodnji Koreni je umrl stari martinski grobar Jože Kajbič ravno na svoj rojstni dan. Naj počivajo vsi v miru! — Dne 10. marca zvečer ob 9. uri je izbruhnil ob 9. uri požar pri posestniku Josipu Štohar; pogorela je stanovanjska hiša in preša ter ves živež. Domači gasilci so ogenj omejili s pomočjo sosedov in gasilcev od Sv. Martina. Ako bi ne delali z

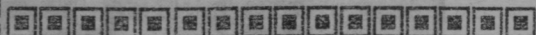

200 koledarčkov je še na razpolago!

Da povsem do zadnjega vse koledarje »Slov. gospodarja« spravimo ljudem v roke, oddajamo teh zadnjih 200 izvodov po polovični ceni:

Din 5.—

Pošljite v pismu znamk za 5 Din, pa ga boste dobili. Naročila sprejema, dokler traja zaloga, Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

vso požrtvovalnostjo, bi zgorele še tri hiše in več gospodarskih poslopij. Zavarovano je bilo za malenkost. Ogenj je podtaknila hudobna roka požigalca, kateri je bil še isto noč aretiran in je zločin orožnikom priznal. Kam le plovemo v teh tako žalostnih časih? Mladina, rabi svoj razum, ravnaj se po vsem dobrem, moli in delaj, pa ne bomo imeli v enem tednu dveh tako žalostnih zločinov. Pokazalo se je pri tem požaru veliko pomanjkanje vode. Treba bo skopati po naših hribih več jam za vodo za slučaj nesreče, drugače so vse brizgalne brez pomena. Naši gasilci se pripravljajo za igro »Guzaj«. Prav je tako, boljše več iger, pa manj veselje. Kdaj bo vprizoritev, bomo pravočasno sporočili. — Občina Korena je pričela z nadaljno gradnjo ceste; letos bodo zemeljska dela dokončana, potem pa da bi bila čimprej zidana in posuta z gramozom! V načrtu za veliko občino ostanejo vse 4 občine za veliko barbarško občino. Ljudem silno primanjkuje krme za živino. Precej sadijo pri nas mlada drevesa, pri katerih pa bodimo previdni; držimo se sadnega izbora: po dolinah sadimo Krivopecelj, Bojkovo jabolko in Baumanovo reneto, v hribih pa Kanadko in druge zlahtne sorte; bobovca pa ne preveč — ravno je jako plodonosna sorta, ker pravijo, da na trgu nima bodočnosti.

Spodnja Sv. Kungota. Tukaj je umrla v najlepši dekliški dobi Marijina družbenica Ma-

rija Majhen. Vzgedni Marijini hčerki svetila večna luč, staršem in preostalim naše sožalje! Zahvala vsem, ki so spremlili rajno na zadnji poti!

Staritrg pri Slovenjgradcu. Smrt agilnega gospodarskega in prosvetnega delavca. Žalostno so doneli starotrški zvonovi 18. marca popoldne. Globoko, skoraj neozdravljivo rano je zasekala usoda v vse kmetijsko-gospodarsko življenje slovenjgraške, na agilnih gospodarskih močeh doslej še revne okolice. Umrl je član gasilnega društva, Kmetijskega bralnega društva, tajnik Živinorejske zadruge in drugih strokovnih organizacij ter najodločnejši in najrazumnejši pobornik kmetijskih gospodarskih potreb, v občini Stari trg. V soboto dne 18. marca smo ga položili k večnemu počitku. Spremljali so ga pevci, ki so mu zapeli za slovo dve žalostinki, zastopniki obrtnikov, kmetijskih gospodarskih organizacij in četa gasilcev ter prosvetnih društev. Še nedavno je obiskal z velikim zanimanjem in veseljem živinorejski tečaj na vinarski šoli v Mariboru, od katerega si je obetal ves slovenjgraški okoliš najboljših gospodarskih uspehov. Toda kruta smrt je nam prekrizala vse načrte in je povzročila z odhodom drugega nam tajnika in društvenega delavca g. Vodovnika, po domače Lužnika, v našem gospodarskem življenju skoraj nepopravljivo vrzel. Nepozabno bo njegovo ime zapisano v vseh naših mladih organizacijah, kakor bo pokojni tudi nam ostal nepozaben kot dober gospodar, prijatelj in družabnik. Bog mu daj večni mir, preostalim pa iskreno sožalje!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Prebridka izguba je zadela Ketiševo družino v Oseku. Umrla je družini predobra mati Ljudmila, ki je bila svojemu možu zvesta tovarišica na življenjski poti, otrokom preskrbna mati ter vsem sosedom in faranom prekrasen vzgled verskega življenja. Veličasten pogreb, ki ga je vodil njen brat preč. p. Liberat, frančiškan v Enzersdorfu na Avstrijskem, je pokazal, kako je bila pokojna priljubljena in spoštovana. Naj uživa rajski mir nad zvezdami, njenega toliko preizkušenega moža in otroke pa naj tolaži nebeški Oče! Zapustili so nas zadnji čas še Marija Lasbacher in Vinko Zorman s trga ter Franc Stopar iz Zgornje Senarske. Naj počivajo v miru!

no kap in vršil se je v San Francisco mnogoštevilno obiskan pogreb. Kmalu po opravljeni sedmini se je oglašil pri zavarovalnici dedič Zacher, prejel 100.000 dolarjev in je izginil. Zavarovalnici se niti sanjalo ni, da se je podal presrečni Zacher v bližino Čikage, kjer ga je že nestrpnno pričakoval v podeželski hišici — »rajni« Shephart. Zavarovalnina je bilo dovolj za dva in precej časa je užival živi mrlič težke sadove visokega zavarovanja. Golufija se je bila posrečila v polni meri, ker je igral pod skupno odejo tudi hišni zdravnik. Proti odškodnini je naročil

Colnar že Ano vzel izpred nosa. Ali se nisi bil tisti dan, ko se je Colnar oženil, obesil? Škoda, da so ti prerezali vrv!»

»Pobil te bom kakor psa!»

»Le daj, umor več ali manj, to tebi tako nič ni.«

Nenadoma je sovražno začela grdo vreščati.

»Ali nimaš tudi moje nesrečne Lenčke na vesti, stekli pes ti?«

»Sama je skočila v vodo!«

»Seveda, potem ko si jo ti zapeljal in si v svoji sramoti ni vedela več pomagati. O, ti živi hudič!«

»Ne kriči tako! Nekdo prihaja po cesti! MIMO gostilne žvižga.«

»Naj ti žvižga v ušesa, kakor ti bo tisoč hudičev žvižgalo v ušesa, ko prideš v pekel!«

»Ne čvekaj, prismojena coprnica! Nočni čuvaj prihaja!«

»Naj prihaja! Porečem mu, da sem tvoja nova ljubica, ki hodiš ponoči z njo okoli.«

»Kača ostudna! Bliže prihaja!«

»Prav! Jutri vsem ljudem povem, da sem naletela na Medena v Colnarjevem vrtu.«

»Tega ne storiš! Čuvaj bo takoj tu! Na — tu imaš deset dinarjev! Skrij se čuvaju, molči!«

Hitro je izginil na svoje dvorišče. Golobovka se je smejala in ogledovala denar. Nalašč je pričakala čuvaja. Ta se je začudil.

»Golobovka, ob tej pozni uri pa še na cesti? In z revmatizmom? Kaj pa delate še tukaj?«

»Tiho!« je rekla starka. »Vsak ne sme vedeti tega. Ljubavno razmerje imam sedaj z Medenom. Ravnokar sva bila na izprehodu. Pogledajte, deset dinarjev mi je dal. Pravkar je odšel domov. Ni hotel, da bi ga vi videli; je zelo sramežljiv.«

Čuvaj ni vedel, kaj naj reče. Veter je nenadoma potihnil, oblaki so se raztrgali, na nebu je zasijala polna luna.

»Kaj naj pomeni vse to?« je vprašal čuvaj.

»Nič drugega,« je odgovorila starka. »Denar mi je pravkar dal Meden. To lahko verjamete. Toda jaz denarja nočem. — Ali ne greste vsako popoldne k uradnemu predstojniku?«

Sv. Anton v Slov. goricah. Z veseljem smo pričakovali sv. misijona, ki smo ga prvi postni teden obhajali. Veliko je bilo naše veselje, ko smo prvi dan sv. misijona zopet zagledali v naši sredini našega g. kaplana. Ko je nas po dolgih šestih tednih izpred oltarja s solznimi očmi pozdravil, rekoč, da iz srca odpušča vsem svojim nasprotnikom, je zaihtela natlačeno polna cerkev. Kako so se sv. misijona pridno udeleževali mladi in stari, sosedi in domačini, pričajo sv. obhajila, katerih se je razdelilo okoli 5400. Ob sklepu sv. misijona se je cela župnija slovesno posvetila Jezusovemu presv. Srcu, katero naj da svoj sv. blagoslov, da bi naš sv. misijon obrodil stoterni sad, Vsem čč. gg. misijonarjem pa kličemo: Bog plati! Omeniti moram še to, da smo ravno med sv. misijonom imeli štiri mrliče. Prvi je bil Franc Hvalič iz Andrenc, ki je moral v najlepši moški dobi zapustiti žalujočo ženo, staro mater in petero nedoraslih otročičev. Njemu je sledil nedolžni angelček, petletna deklica Micika Vogrin iz Brengove, tretja je bila vzorna Marijina družbenica Mimika Vršič iz Andrenc in četrta skrbna in delavna stara ženica Ana Ostrc iz Brengove. Par dni po sv. misijonu pa je spremljala šolska mlalina s prvimi pomladanskimi cveticami na sadnji poti pridno učenko 4. razreda Roziko Rantaša iz Brengove. Večni mir in pokoj vsem!

Velika Nedelja. Na Runeču pri Veliki Nedelji je dne 21. marca umrl Lovrenc Mlakar, star 73 let. Pokojni je bil vzor oče, skrben in varčen ter znan daleč na okrog. Pogreb pokojnika je bil v četrtek dne 23. III. na farno pokopališče k Veliki Nedelji.

Kebelj na Pohorju. Meseca februarja je legel k zadnjemu počitku sin vdove posestnice Julijane Oblonšek. Ob odprtem grobu so bile govorne ganljive besede. Sledila je nagrobica »Vigred«, katero so zapeli naši vrli fantje cerkvenega pevskega zbora.

Čadram. Glasi naših zvonov so nas močno presnetili z naznanitvijo, da je naš blagi in vrli сосед Jožef Kmetec, posestnik v Malahorni, po kratki in mučni bolezni v starosti 70 let mirno v Gospodu zaspal. Bil je v svojem gospodarstvu zelo napreden, dober mož ženji in oče že polnoletnim otrokom. Fredno so njegovo truplo odnesli od domače hiše, se je s

Amerikanci v šoli za varenje piva.

prisrčnimi besedami poslovil od njega njegov sorodnik Janez Potočnik iz Brezja. Moški pevski zbor iz Čadrama mu je pri hiši kakor tudi ob njegovem grobu zapel ganljive žalostinke. V miru naj počiva blagi mož, ostalim pa naše sožalje!

Trnovlje pri Celju. Božja dekla smrt tudi pri nas kosi ne glede na to, ali si star ali si mlad. Preminul je po dolgi mučni bolezni v celjski javni bolnici dne 13. marca v najlepših letih Franc Žvižaj, star komaj 27 let. Rajni je bil vnet za vsako dobro stvar, dolgo vrsto let je deloval pri tukajšnjem Prosvetnem društvu. Tudi kot dobri igralec je nastopal ter je še igral pri zadnji igri »Guzaj«. Ni te več med nami, dragi Franček, preselil si se od nas v svoj večni dom. Ženi in rodbini naše iskreno sožalje!

Šmarje pri Jelšah. Naše mnogoštevilne Jožeke in Jožice, Zepeke in Pepce, smo predolgo obhajali. Zato sem zamudil poročilo, kako nameravamo tudi letoš svoj »materinski praznik« dne 25. t. m. obhajati. Rad bi bil opozoril na govor našega g. kaplana Rančigaja

o naših dobrih, skrbnih, požrtvovalnih in odločno narodno-krščanskih mamicah. Tudi sem nameraval vabiti k za tako proslavo najbolj primerni igri »Prisegam«, katero so naša dekleta že lansko jesen tako lepo in neprisljano vpriporila, kakor pač malokje drugod. No, pa nič ne de, obhajali smo ta praznik v nabito polni dvorani in s prisrčnim nagovorom in lepo uspelo vpriporitvijo svojim nesebičnim mamicam priredili prijetne urice razvedrila in dokazov svoje ljubezni in hvaležnosti. Bog nam jih ohrani! — Do sedaj že štejemo letos 21 mrličev, pa šele 19 krstov, in med temi tudi krst drugega sinčka našega cerkovnika. — Z lepo pisanko se bo ob velikonočnih praznikih pohvalila naša romarska cerkev sv. Roka, ker ji je dobro predstojništvo preskrbelo vse nanovo posrebrene svečnike. Je bilo že res-treba.

Kostrivnica. Predpustni čas je za nami. Letošnji je bil dolg, za izbiro ženinov in nevest je bilo dovolj časa; zato so se tudi precej ženili, pri nas smo imeli kar 10 ženitev. Bog daj vsem obilo svojega blagoslova v novem stanu!

»Popoldne ob treh, ko je uradna ura.«

»No, nesite ta denar uradnemu predstojniku! Za zastavo dekliške zveze nabirajo, pa naj bo zanjo. Toda na nabiralni poli mora biti zapisano: ‚Daroval gospod Meden po gospé Golobovi!«

Čuvaj je strogo pogledal ženi v obraz, ki se je muzal v mesečini.

»Upam, da se ne mislite norčevati iz nas, ki smo predpostavljena oblast?«

»Kaj še! Tega bi si ne predrznila.«

»Stari Malič nas je vlekel za nos, Malič, ki je večkrat zaprt radi beračenja in kakšne majhne tatvine. Pa pride v pisarno k predstojniku in pravi, da bo tudi on podpisal dvajset dinarjev za zastavo dekliške zveze. Ko mu predstojnik ugovarja, da pač nima dvajset dinarjev, pravi Malič: »Ne, ne, plačal tako ne bom; toda odsedel jih bom.«

Golobovka se je glasno zasmejala.

»Dobro je napravil! Ta uganja burke še z uradnim predstojnikom. Toda jaz jih ne bom odsedela. Plačam takoj.«

Čuvaj je končno le vzeml denar.

Golobovka se je hehetala sama pri sebi, zavela s ceste in zlezla v svoje gnezdo.

Tri kilometre od vasi je bobnel brzi vlak skozi noč.

Utrujen človek iz velemesta je sedel pri oknu in gledal v noč; zagledal je v mesečini počivajočo vas in rekel svoji ženi:

»Poglej to vas, kako mirno spi! Oh, presrečni ljudje! Nič jih ne vznemirja, ne poznajo strasti, ne duševnih stisk, ne kesanja, ne hrepenjenja, ne načrtov, ki razdirajo možgane, in tudi denarnih skrbi nimajo. Oh, presrečni vaščani!

Kmetje v stiski.

Povojno gorjé je kakor slana padlo na vse: najhuje pa je bilo prizadeto kmetijstvo.

Kar je bil graščak pripovedoval mlademu Karlu Colnarju o stiski na kmetih, je bila žalostna resnica. Pač je ležala stara, zvesta zemljarednica še tu, toda kmetom je ostalo za njihovo delo samo najpotrebnejše, veselega pa prav čisto nič.

Dalje sledi.

zdravnik iz bolnice mrtveca revnega stanu in tega so zagreblili slovesno na ime goljufa. Med pogrebci je bil celo sam Shéphart, ki si je skril obraz za očala. Radi blebetavosti udeležencev je bila zadeva razkrinkana in trojico goljufov so zaprli.

V krčmi

Mestni gospodič stopi v neko kmetško krčmo, kjer je bilo vse polno muhi. Nevoljen reče krčmarju: »Dajte lačnim muham vendar tudi kaj jesti!«

»Hitro jim prinesem«, reče krčmar, »le ukažite prej muham, da naj sedejo.«

— Dne 15. marca smo čuli žalostno pesem zvonov, ki so nam naznanjali žalostno vest, da se je za vedno od nas poslovila Jožefina Kamenšek, po domače Kamenšekova Zofa. Bila je pridna Marijina družbenka. V najlepši dobi svoje mladosti, v 19. letu, je prenehalo biti njeno srce. Bolehala je več let na srčni vodeniki, katera ji je končno uničila življenje. Na dan pogreba dne 17. marca je prišla Marijina družba deklet s svojo zastavo na njen dom in jo spremila v lepem sprevedu z drugimi številnimi pogrebci v hladen grob. Ob odprtem grobu so ji cerkveni pevci zapeli za slovo žalostinko »O srečen Marijin otrok«. Počivaj v miru, Marijin otrok!

Razbor pri Slovenjgradcu. V šoli imamo 85 otrok, ni pa rednega pouka. Prošnje doslej niso imele uspeha. Želji, da naša občina ostane, kakor je bila, je sresko načelstvo ugodilo. Naša občina je edina, ki v našem srezu ostane neizpremenjena. Ni misliti na kakšno združenje z drugimi občinami. — Radi grofovih posestev je tukaj silno zanimanje, kdo bo jih kaj dobil. Vselej, kadar smo prej kaj prosili, bodisi za cerkev ali za občino, smo bili uslišani. — Lovski paznik V. S. je pred nekaj tedni na severni strani Uršlje gore zapazil dva divja loveca, kako streljata divjo kozo. Na klic: puške doli, sta oba naperila puške napram njemu. V strahu, da ga ne bi kateri pogodil, je paznik takoj sprožil in oba lahko ranil. In naglo sta jo popihala brez vsakega sledu. Toda že tretji dan jih je orožništvo izsledilo in jih odvedlo k sodniku in k zdravniku, da dobita kazen, oziroma zdravi. — Povsod je slišati o brezposelnosti. Pri nas pa manjka dobrih hlapcev. Brezposelni danes tukaj okrog samo beračijo; ako ga pa prosiš, da bi šel delat, zahteva takšno plačo, da je kmet dati ne more. Marsikateri pravi: kar mi kmet plača za en mesec, to lahko naberačim v teku 3 do 4 dni. Tako je torej pri nas v hribih z brezposelnostjo. Potrebno bi bilo, da bi se to beračenje nekoliko zatrl, ker drugače bo v polletnem času za nas hribovske kmete postalo ne samo nevzdržno, marveč nevarno.

Sv. Jedert nad Laškim. Razne novice. Župnijske zavetnice nam je prišel letos počastiti mladi g. kapucin Inocenc iz Celja. Že lani so zidar, pleskar, urar, orglar završili strokovna dela, da je cerkev, kot pravijo tujci, še bolj prijazna. — Hudo je gospodarila tudi pri nas influenza med mladimi in starimi, malokomu je prizanesla; preganjali so jo z raznimi domačimi čaji, tako da ni umorila nikogar. — Razpuščena je bila Krekova družina; poslovne knjige hrani krištofska občina. Ista je usoda Prosvetnega društva, ki mu je ob ustanovitvi pred 33 leti govoril takrat mladi profesor dr. Anton Medved. Za upravnika razpuščenega društva je imenovan tukajšnji g. šolski upravitelj. — Ker je bila učiteljica gđ. Vera Perkova premeščena v novomeški okraj, je prišla na njeno mesto gđ. Solza Grmekova, ki je poučevala na Ciril-Methodovi šoli v Trstu do nje ukinitve po Italijanih. — Po komisijskem sklepu bi se naj osnovni šoli pri Sv. Jederti prizidala telovadnica z učiteljskim stanovanjem, a občina ne zmore tolikega proračuna. Iz istega vzroka je odložena na boljše čase tudi razširitev rečiške šole in napeljava vodovoda do nje. — Prostor za novo rečiško cerkev blizu šole na Brusišču je zvrnan, tudi načrt stavbe je izvršen v Plečnikovi šoli, manjka le samo še »jurjev«. — Kmet stoče, ker živina in les nimata potrebščinam primerne cene, hudojamski rudar pa je v vednem strahu pred odpustom, ki jih je vsak mesec nekaj. Koda jama je res huda. Zakaj ljubljanska centrala ne napravi reda, kot je v hrastniškem in trbovelj-

skem revirju? — Gasilsko društvo in strelska družina se ne moreta ugodno razviti, ker so zaselja v župniji preveč raztepena, brez pravega središča. — »Slovenskega gospodarja« je prihajalo lani v faro 78 izvodov, »Domoljuba« tretjino tega števila. Letos je še več naročnikov. — Vrla Podomevšekova Julka, ki se je letos omožila v Griže, je rekla, da bo tudi tam rada brala »Slovenskega gospodarja«; saj je moder svetovalec tudi slovenskim gospodinjam in materam.

Jože Jamšek †.

Sorojaku in iskrenemu prijatelju v spomin.

Mož je, kdor se bori, ne da bi sočloveka obtežil, ampak ki mu vedno in povsod skuša pomagati. Tak si bil Ti, dragi Jože, ki si se dosledno držal načela »Pomagaj svojemu bližnjemu«. Zato je bilo Tvoje ime drago in bo ostalo v blagem spominu onim na zasluženi rodni grudi in v novi domačiji. Tako mesto zaslužijo pošteni s krepko hrbtnico, ki ne klonijo pred vsakim vetričem.

Tvoja pot, dragi prijatelj, je bila vse prej ko roznata. Kot sin malega vipavskega kmeta — Birtovi smo vam pravili — si se že zgodaj ločil od hiše. Na posestvu vzornega veleposestnika Habeta si se učil naprednega kmetijskega gospodarstva, pred vsem živinoreje. Nikogar pred in niti za Teboj, ki je oskrboval njegove številne repe, ni Haba tako čislal, kakor Tebe. Pokazal si pač že rano one lastnosti, ki tvorijo čelga moža: razum, samoniklost, poštenost, pridnost. Nato si kot 18letni mladenič prevzel zanemarjeno in zadolženo očetovo posestvo. Kmalu smo se mogli prepričati, kaj zmorejo razum, trdna volja in ljubezen do rodne grude — do onega kosa skope zemlje, ki sva se ga zopet in zopet spominjala. Zato smo že takrat vsi zrlji vate s spoštovanjem. Vzljubili smo Te in Ti kot 28letnemu možu zaupali županski stolec, katerega si upravljal z vso vestnostjo. Kot kremenit in odkrit značaj si se vedno in povsod neustrašeno boril za pravo in vsakomur povedal, kakor je zaslužil, oziroma kakor si pač Ti stvar razumel. In Tvoj zdravi razum je vedno prav pogodil — tudi takrat, ko si kot župan takratnemu okrajnemu glavarju povedal v brk, da nisi prišel v Postojno zato, da bi bril on s Teboj norce.

Do svetovne vojne sta z bratom Cenetom, padlim v vojni, vzorno vodila gospodarstvo. Ti si tudi krčmaril in Tvoja gostilna je bila znana daleč okrog. Tudi Tebe je pograbila vojna in Te kot narednika poganjala z enega bojnega polja na drugo. Svojo po vojni opustošeno posestvo si kmalu obnovil. Vendar pa je Tvoje veselje pojemale, in ko si se prepričal o namerah našega zakletoga sovraga Italijana, si se odločil, da zapustiš sicer tako ljubljene Goče pri Vipavi. Nekega dne so padle Tvoje odločne besede: »Tone, poiščiva si drugo domovino!«

Kmalu nato sva že došla v Maribor, v kraj vinske trte. Od trte k trti! Svečina, po svojem licu in značaju tal slična rodni vasi, je postala Tvoja nova domovina. Iz zanemarnega posestva si v kratkem času napravil lep kmečki dom. Nisi delal le zase. Kako si s svojimi bogatimi izkušnjami in nasveti in prav tako tudi v dejanjih pomagal tudi drugim, vedo povedati domačini, pričala je množica, ki Te je kljub tako neugodnemu vremenu spremljala na zadnji poti.

Svojega krščanskega prepričanja nisi kazal le z besedo, ampak toliko bolj v dejanjih. Pomagal si, kakor, kjer in kolikor si mogel. Svo-

jo novo domovino si kot zaveden Jugoslovan povsod utrjeval.

Vem: težko si se ločil od nas, dasi Ti je dolga bolezen izčrpala telesne moči. Ne pa tako Tvojega duha. Saj si bil pred smrtjo skrbel, če ima hiša vsega, kar bo treba prijateljem, ki Te bodo obiskali, in najmanjše stvari nisi hotel pustiti neurejene. Celu na onega neznanega vojaka z bojne poljane, ki si mu brez lastne krivde dolgoval »lenungo«, si se spomnil.

Pogrešajo Te Tvoja draga družica in petorica sinov in dvojica hčera, a prav tako Te pogrešamo tudi mi, ki bi prav v teh težkih časih tako radi čuli Tvojo modro, trezno in često tudi tako dovtipno besedo. Šestdeset let — koliko bi nam mogel še dati! Prerano si nas zapustil.

Počivaj, dragi Jože, v naročju svečinske zemlje, ki si ji poklonil toliko truda in ljubezni! Z Bogom! Tone Breclj, Maribor.

Viničarški vestnik.

Predčasno službeno odpoved viničarju je smatrati vsako tisto odpoved, ki ni bila izrečena med 1. in 15. avgustom in s katero se zahteva izselitev viničarja izven časa med 1. in 11. novembrom. Radi nepoznanja, še bolj pa radi neupoštevanja viničarskega reda se ravno v tem oziru storijo viničarjem mnoge krivice. Po viničarskem redu je dovoljeno, da se tak viničar, ki stori hude prestopke napram svojemu gospodarju in proti svojim službenim dolžnostim, predčasno odpusti iz službe. Toda vsako tako predčasno odpoved mora najprej potrditi pristojna viničarska komisija. Tam se nudi prilika dokazov in zagovora. Vse obdolžitve morajo biti dokazane. Če je viničarska komisija razsodila, da je predčasna odpoved viničarju opravičena, dobi vinogradnik pravico, da odpoved izreče. More pa se zgoditi, da se večina članov viničarske komisije pristransko postavi na zahtevo vinogradnika in mu ugodí. V takih slučajih se more obsojeni viničar pritožiti zoper razsodbo viničarske komisije na višjo sodno ali politično oblast. Ako viničar vloží priziv zoper tako razsodbo, potem odpoved ne ni polnomočna, dokler višja oblast ne izreče svoj »da« ali »ne«. Tak je viničarski red. Strokovna organizacija pa je zato tukaj, da brani zakonite pravice svojih članov. Viničarji, obračajte se za nasvete in pomoč v sili samo k svoji stanovski organizaciji!

Maribor. Občnega zbora skupine viničarjev dne 19. marca se je udeležilo lepo število viničarjev. Za odbor skupine je poročal predsednik tov. Jože Šešerko, zvezo pa je zastopal tov. P. Rozman. Po izvolitvi odbora in nadzorstva se je sprejel predlog, da bodo člani skupine v potrebi obiskovali samo enega določenega zdravnika v mestu.

Kamnica pri Mariboru. V nedeljo dne 2. aprila, ob 11. uri dopoldne, ho zborovanje strokovne zveze viničarjev, na katerega se vabijo vsi viničarji in viničarke iz okolice.

Slov. Bistrica. Občni zbor skupine viničarjev dne 19. marca je imel nadpričakovano lepo udeležbo in je dosegel tudi najlepši uspeh. Predsednik tov. Braučer je občni zbor vodil in je podal tudi izčrpno poročilo o delovanju organizacije. V odbor so bili izvoljeni tovariši: Brencelj Miha, Lešnik Štefan, Braučer Anton, Fric Jožef, Najdič Franc. V nadzorstvo pa Stern Anton, Smolar Matevž in Podlesnik Franc. O velikem pomenu strokovne organizacije je govoril tajnik zveze P. Rozman, in pristopili so še novi člani. Samo naprej po začrtani poti.

let mineva, kar je umrl naš Odrešenik Jezus Kristus.

V spomin na ta veliki dogodek priredi
SLOV. PEVSKO DRUŠTVO „MARIBOR“
dne 7. aprila 1933 ob 8. zvečer v stolnici oratorij

SEDEM ZADNJIH BESED JEZUSOVIH NA KRIŽU

Sodelujejo solisti:

ga. Skvarčeva, gdč. Vedralova, g. Živko in g. Neralič
ter pomnožen vojaški orkester

Dirigira Janez Ev. Gašparič

Vstopnina:

Sedeži po Din 10.—, 15.—, 20.—, stojišče po Din 6.—,
za dijake in vojake Din 2.—

Predprodaja vstopnic:

Höfer in Cirilova knjigarna, Aleksandrova cesta št. 6

**Molimo te, Kristus, in te hvalimo,
ker si s svojim križem svet odrešil!**

Poslednje vesti.

Nadoblast večjih držav nad manjšimi bi Mussolini rad vpeljal. V uvodnem članku razpravljamo o tej nakani, ki ogroža s svojo težnjo o reviziji mirovnih pogodb mir v Evropi. Proti temu načrtu, ki bi vpeljal v mednarodni politiki sužnost malih in srednjih držav, se je dvignila mala antanta (Čehoslovaška, Rumunija in Jugoslavija). Na zborovanju sveta male antante v Ženevi pod predsedstvom čehoslovaškega zunanjega ministra dr. Beneša je bilo sklenjeno, da mala antanta odločno odklanja Mussolinijev načrt. Nihče nima pravice razpolagati posredno ali neposredno s tujo lastnino in tujimi pravicami. S tem zastopniki male antante izjavljajo, da ne dovoljujejo, da bi se kak del njihovega državnega ozemlja potom vsiljene revizije odtrgal od narodne države ter porazdelil kakšni drugi državi.

Obleka se je vnela 27. marca pri pranju deklici Antoniji Fras v Cajnkovi ulici v Mariboru. Opasno opečeno so spravili v bolnico.

Vsled padca z voza si je zlomil tilnik in je obležal mrtev veleposestnik Ivan Resnik iz Bukovega žlaka. Nesreča se je pripetila pri

Bežigradu v celjski okolici v bližini Resnikovega doma.

Smrtna žrtve fantovskega tepeža je postal 25. marca v vasi Trojno pri Laškem Lenart Janez, pristojen v Slivnico pri Celju.

12 m globoko je padel in se hude poškodoval viničar Jožef Milošič na Janžkem vrhu. Poškodovanega so spravili v bolnico v Ptuj.

Napaden je bil od neznancev in pobit do nezavesti gozdni čuvaj Franc Butara s Turškega vrha pri Zavrču.

Vlomljeno je bilo v Brezovcu pri Zavrču v hišo Marte Princ iz Pluja.

Laporje. V soboto dne 25. marca zjutraj je na Križnem vrhu nenadoma umrl 66letni Peter Auer. Bil je vzoren krščanski oče in mož. Naj v miru počiva!

Šmarnice za leto 1934: Šmarnice Marije Pomočnice (vez. Din 18.—, za broš. cene še ni) in »Marijina božja pota v Evropi« (cena vezani knjigi 35 Din). Za lavantinsko škofijo ima razprodajo Tiskarna sv. Cirila, zato naročajte le tu. Knjige dospejo do 1. aprila t. l.

★

Širite „Sl. Gospodarja“!

MALA OZNANILA

Posestvo s hišo, 4 orale, se prodaja. Vprašati pri Jože Pučko, Sv. Trojica v Slov. gor. 428

Dobro izvežban ževljarski pomočnik išče službo. Naštop takoj. Naslov v upravi lista. 427

Mlajšega fanta h konju in govedu sprejme T. Kramer, Sv. Marjeta ob Pesnici. 420

Domači žitni mlin na motorni pogon prodam takoj. Na vpogled: Rošpoh št. 125. 424

Prodam posestvo cirka 10 oralov za 70.000 D. O. Kikl, Sv. Jakob v Slov. goricah. 421

Singer šivalni stroj prodaja za 600 Din z garancijo mehanična delavnica Draksler, Maribor, Vetrinjska ulica 11. 423

Semena sveža in zjamčeno kaljiva, vedno sveže žgano kavo in drugo špecerijo nudi Josip Jagodič, Celje, Glavni trg in Gubčeva ulica. 426

1 par konj, težkih, za kmetska dela, kupi takoj. Vinarska in sadj. šola v Mariboru. 425

Prodam žagano kolje 2 m dolgo: Martin Robnik, Sv. Ožbald, Brezno. 422

Kupim posestvo v dobrem stanju z gozdom in poljem na deželi. Plačam takoj. Ponudbo pod »Takojsnjo plačilo« na upravo lista. 412

Dva fanta in deklico od 6 do 11 let dam za svoje zaradi smrti matere. Rošpoh št. 67. Zgornja Sv. Kungota. 408

Prodam kostanjev in hrastov les, sohe 2 do 6 metrov in droge 4 do 6 metrov. Borovih suhih drv 30 do 40 m klafter. Uranjek Filip, lesna trgovina in tesarstvo, Fram. 402

Laneno olje, mrzlo prešano, iz katerega se kuha kranjski firnež, nudi najceneje Avg. Komatar, izdelovatelj lanenega olja, Seničica 18, p. Medvode. 406

Ureditve dolgov potom posredovalnega postopka, poravnave med dolžniki in upniki, moratorije, informacije, inkaso trgovskih terjatev, naložba in vodenje trgovskih knjig dosežete pri Informacijski in komercialni pisarni v Mariboru, Jurčičeva ulica 8-I. 396

Sprejemem vajenca, dobi hrano in stanovanje. Ciril Lovec, čevljarski mojster, Maribor, Glavni trg 4. 415

Trgovski vajenec, priden, z dobrimi spricvali, se sprejme v večjo trgovino na deželi, hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na upravo lista pod številko 409.

Najrodovitnejši beli krompir »Alma«, edino od-poren napram suši, po 90 Din za 100 kg oddaja Fr. Kupnik, Kostivnica-Podplat. 407

Mazalno mlijo, potrebno v boju proti sadnim škodljivcem, dobavljamo v sodih od 25, 50, 100 in 200 kg po ceni od Din 8.— za 1 kg, franko postaja kupca. Tvornice »Zlatorog«, Maribor. 410

Sadjarji in kmetovalci! Škropilnice za sadno drevje in vinograde, vse dele, ročne škropilnice 1 l in 2 l, in škropila, dobite najceneje tudi na hranilne knjižice pri Josipu Videmšek, Maribor, Korošičeva ulica 56. 398

Kose »Flugs«-patent z novim pritrjevanjem, kosišča in brusne kamne, klepalne stroje in srpe dobite pri Josipu Videmšek, Maribor, Korošičeva ulica 36. 399

V lepo pomlad z dobrimi čevlji in nizkimi cenami

Din 40.-

Higijenični čevlji za otroke, črni ali rjavi, od št. 18 do 27 Din 40.—, iz laka Din 55.—.

Din 85.-

Sportni čevlji za deklince in dečke z okrašenim jezikom iz rjavega boksa, prvovrstni podplati. Od števil. 26 do 27 Din 85.—, od 28—30 Din 95.—, od števil. 31—35 Din 125.—, od št. 36—39 D 155.—.

Din 105.-

Mlade gospodične nosijo samo ta elegantni čevlji iz črnega ali rjavega boksa v različnih kombinacijah.

prinašajo najlepše vzorce zadnje mode:

Maribor: Slovenska ulica 12. — Ljubljana: Aleksandrova c. 1, Miklošičeva c. 14. — Celje: Vogal Aleksandrove in Kocenove ulice, Murska Sobota in v vseh večjih krajih države.

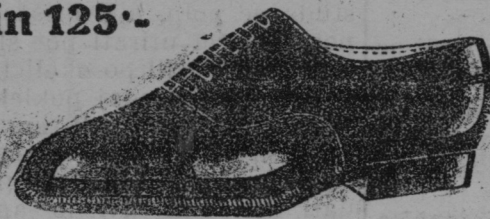
Din 195.-

ORIGINAL GOODYEAR WELT

izdelava, najdovršenejša oblika, iz črnega ali rjavega boksa in iz laka.

Din 125.-

Udoben moški polčevlji iz črnega ali rjavega usnja.

Din 125.-

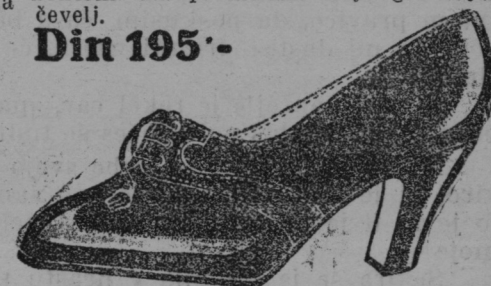
Eleganten čevlji na zaponko in v salonski obliki, z visoko ali nizko peto, iz laka ali rjavega boksa, v različnih kombinacijah.

Din 165.-

Iz črnega ali rjavega jelenjega usnja, krasne kombinacije z lakom ali rjavim boksom. Na promenadi najelegantnejši čevlji.

Din 195.-

V rjavi ali črni barvi, z elegantno visoko in nizko peto.

Okusna izbira vseh vrst nogavic, kopit in drugih potrebščin ter vsega potrebnega pribora: »Peko« kreme, politure itd., ki vam le pod pristno znamko »Peko« zajamčijo trajnost oblike čevlja, lep sijaj in izgled čevlja.

V najem se da njiva, velika 900 m², tik za tovarno »Mirim«. Vprašati: Maribor, Popovičeva ulica 1, prilitičje. 429

Oblačilno blago, nogavice v veliki izbiri kupite najugodnejše v trgovinah Franc Senčar, Mala Nedelja in Ljutomer. 418

Za velikonočno streljanje nudim papirne topiče in petarde s topovsko detonacijo, kateri popolnoma streljanje z železnimi možnarji ter so popolnoma varni in enostavni pri uporabi. Nadalje krasne sort. rakete, brezdimen bengaličen ogenj za umetno razsvetljavo ter razne ognjarske izdelke po zmerni ceni. Da zamorem ugoditi vsem željam cenj. naročnikov, prosim pravočasnega naročila z navedbo železniške postaje, na začasni naslov: Koštomaj Franc, pirotehnik, Čret pri Celju. Topiči kal. a Din 5.—, topiči kal. b Din 7.—, petarde Din 2.— za 1 komad. 419

Urarski učenc z opoldansko hrano se takoj sprejme pri M. Ilgerjev sin, Maribor, Gosposka ulica 15. 385

Brzoklepalnik »Stubaier« tisočkrat preizkušeni Popis pošilja zastoj Friderik Kratz, Stražišče pri Kranju. 270

Proti nesrečam vsled pcedice na dvorišču in pred hišami ter slučajem nezgod v hišah, obratih, tovarnah, pri voznjah itd. najboljšo zavarujete, ako sklenete nezgodno ali jamstveno zavarovanje pri »Vzajemni zavarovalnici«. Ponudbe sprejema v Mariboru glavni zastopnik Žebot Franjo, Loška ulica 10, 263

Občni zbor Hranilnice in posojilnice (v likvidaciji) v Galiciji, r. z. z. n. z., ki se vrši dne 9. aprila 1933, po rani službi božji v uradnih prostorih. Dnevni red: 1. Čitanje revizijskega poročila. 2. Odobrenje računskega zaključka. 3. Volitev. 4. Sprememba zadruških pravil. 5. Slučajnosti. Ako ob zapovedani uri ne bo zastopanih deseti del plačanih deležev, se vrši kol ure pozneje drugi občni zbor z istim redom, ki bo veljavno sklepal. — Odbor. 417

Občni zbor Kmečke hranilnice in posojilnice v Žalcu, r. z. z. n. z., se vrši dne 2. aprila 1933, ob 9. uri dopoldne, v posojilniških prostorih. Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Potrjenje računskega zaključka za leto 1932. 3. Volitev načelstva. 4. Volitev nadzorstva. 5. Poročilo o izvršeni reviziji. 6. Slučajnosti. Ako bi ta občni zbor ob navednem času ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje na istem mestu in pri istem dnevnem redu drugi občni zbor, ki veljavno sklepa, ne glede na število navzočih članov. 416

VELIKA SLIKA DR. KREKA

za Din 50.— se dobi v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Naročajo jo naj razna društva, pisarne, župni, šolski in občinski uradi, pa tudi privatniki. Tiskarna sv. Cirila oskrbi tudi okvir.

Fantje, ki pojdete k vojakom,

Kdo bo šel z vami?

Moj tovariš!

»Moj tovariš« je knjiga, ki jo naj vsak katoliški vojaški novinec vzame seboj! Stariši, namesto nauk, ki jih slišijo in pozabijo, dajte sinovom to knjižico s seboj. Knjižica stane 16 Din z rdečo in 20 Din z zlato obrezo. Vsakemu, ki naroči to knjigo za fanta-vojačka, dodamo brezplačno še povest

:: „Vojaški novinec“ ::

Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Da dobiš žepni koledar »Slovenskega gospodarja«

kupi v sledečih prodajalnah vsaj za Din 100.— blaga:

Ivan Trpin, manufakturna trgovina v Mariboru, Vetrinjska ulica 15.

Za našo deco.

Čarobna sekira.

Dalje.

Ko je Peter to prečital, se je le naslehnil. Potem je zavihal svoje rokave in je s ponosom posmatral svoje močne mišice. Vzel je sekiro, jo je zasakal dvakrat okoli glave in jo je potem zasadil v ogromno vejo. Presekal jo je, ali takoj sta se prikazali na istem mestu dve še debelejši veji. Ubogi Peter se je še čudil, ko so ga carjevi stražniki že prijeli in mu porezali ušesa.

»Nerodnaž!« je menil Pavel. Tudi on je vzel sekiro, šel je okoli hrasta in si je izbral debelo korenino. Ali komaj jo je odsekal, sta se prikazali na istem mestu dve drugi, močnejši, noseči vsaka po eno deblo z vejami in listi. Car, ki je to gledal, je zaklical: »Primate ga! On je prav tako drzen in neumen, kakor njegov brat. Naj mu odrežejo ušesa prav do glave!«

Kar je zapovedal, to se je tudi zgodilo. Ta strašen primer pa ni prestrašil Miška. Pristopil je k drevesu, da poskusi svojo srečo. Ko ga je car videl, se je razjezil in je zakričal: »Kaj hoče ta nevbogljeneč? Najbrž misli, da njemu ne bom dal porezati ušes!«

»Oprostite, Veličanstvo.« je mirno odgovoril Miško. »Car mora izpolnjevati svojo obljubo. Imam pravico, da poskusim, časa bo potem dovolj, da mi daste odrezati ušesa, če bom to zaslužil.«

»Torej, naprej!« je rekel car, »pa ne čudi se pozneje, če izgubiš poleg ušes še tudi nos.«

Miško je izvlekel iz torbe svojo čarobno sekiro, ki je bila velika kakor on sam. Naravnal jo je in ji je milo rekel: »Sekaj, sekaj, sekirica moja!«

Sekira se je izgubila v hrastu ter je začela sekati na desno in levo, navzgor in navzdol tako hitro, da je bilo celo drevo kaj hitro v kosih in sesekano v toliko komadičev za kurivo, da je bilo z njimi greti ves dvor leto dni.

Car in princesinja sta vse to opazovala in nista mogla verjeti svojim očem.

Miško se je približal in je ponižno vprašal: »Ste li, Veličanstvo, zadovoljni s svojim podnikom?«

»Doslej je vse v redu,« je menil car, ali izvršil si šele polovico dela. Dokler ne izkoplješ stu-

denca in ne najdeš vode, še vedno moraš paziti na svoja ušesa.«

»Napravil bom, kar bom mogel, samo da bo moj car zadovoljen,« je rekel Miško.

Vsi so odšli na dvorišče. Na sredi so postali. Car je sedel s princesinjo na zvišeno mesto. Ona je vznemirjena gledala Miška. Nikoli si ne bi bila mislila, da bi mogla dobiti za moža tako malo bitje.

Popolnoma mirno je izvlekel Miško motiko iz torbe, je nasadil toporišče, to je postavil na pravi kraj, kjer je hotel car imeti studenec, in ji je rekel proseče: »Koplji, koplji, motičica moja!« Motika je začela z delom. Odpravljala je trdi kamen tako hitro, da je v četrto ure izkopala studenec, globok štirideset metrov.

»Je li dovolj globok, Vaše Veličanstvo?« je vprašal Miško, poklonivši se do zemlje.

»O, gotovo, ali to ne more dosti pomagati, če ne bô vode.«

»To bom že uredil, Vaše Veličanstvo,« je rekel Miško in je poiskal orehovo lupino v torbi.

Kar za seboj je videl Miško veliko posodo, v kateri je bilo prej cvetje, zdaj pa se je videlo samo še par suhih vejic. Dal je lupino v sredino te posode, potem je odstranil iz nje mahovino ter je velel: »Teči, teči, potoček moj!«

Potoček pa je začel žuboreti iz posode in se je razlil po vsem dvorišču. Čez četrto ure je bil studenec poln, a dvorišče pod vodo. Potoček je potem začel utirati pot skozi dvorski vrt in od tam se je razlil po okolici.

Miško je sedaj pokleknil pred carja in mu je rekel: »Gospod, ali sem izpolnil pogoje?«

»Si, knez Miško, izročam ti polovico kraljestva in kneževsko čast. Ali princesinje ti ne morem dati, ker to ni odvisno samo od mene.«

»Kaj naj še storim?« je vprašal Miško, pri tem pa ni gledal carja, ampak princesinjo.

»To ti bom povedal jutri, zdaj si moj gost, katerega hočem carsko pričakati.«

»Ko je car odšel, je Miško poiskal svoja brata, ki sta bila brez ušes zelo žalostna videti.

»Vidim, da nisem storil napačno, ko sem hotel vse vedeti.«

»Imel si veliko srečo,« je zamrmral Pavel, »ta pač ima take najrajši, ki to najmanj zaslužijo.«

»Prav si imel,« je menil Peter prisrčno. »Čeprav sem moral izgubiti ušesa, me tvoj uspeh vendarle veseli. Oh, kako vesel bi bil, če bi bil tudi naš oče tu in bi ti mogel čestitati.«

Miško je odvedel brata pred najvišjega carjevega ministra. Ker je bil sedaj carjev gost in radi tega važna oseba, se je minister takoj potrudil, da bi našel bratoma lepo službo.

IV.

Te noči car ni mogel zaspiti. On ni želel, da bi mu bil Miško zet, pa zopet ni vedel, kako bi se ga otresel, ne da bi prelomil dane besede. Da bi natančno spoznal Miškov značaj, je še v tisti noči ukazal, naj prideta predenj Peter in Pavel. Peter kot pošteni je govoril o svojem bratu samo dobro, hvaleč njegovo plemenito dušo in dobro srce. Zlobni Pavel pa je povedal vse drugače.

»Ne more ugajati Vašemu Veličanstvu,« je vzkliknil hudobni deček. »Nič plemenitega ne najdete na njem, neizobražen gubidan je. Pomislite, Veličanstvo, on je prepričan, da je močnejši od velikana-orjaka. Kar tu blizu v nekem gozdu prebiva ogromni velikan, ki je pravo strašilo za okolico, ker pobere vse krave in vse vole. Glejte, Miško pravi, da bi mogel, če bi hotel, napraviti iz tega velikana svojega slugo. Zahtevajte, naj to izvrši.«

Dalje sledi.

Okajeno meso.

Doktor: »Tu vam predstavljam, g. profesor, najsatrejšega gospoda v našem mestu. Dimnikar je že čez 80 let star, pa vedno še čvrst in zdrav kot riba v vodi.«

Professor: »Ni čudal! Okajeno meso se še najdalje ohrani.«

Cigan.

Sodnik: »Ti si kravo ukradel! Mar li ne?«

Cigan: »Le verigo, milostljivi g. sodnik; toda verigo sem tako mimogrede vzel s seboj; da je visela krava ob njej, tega pa nisem videl.«

Veselo iznenađenje.

Sodnik: »Obsojeni ste na pet dni zapora! — Zakaj se pa smeje-te? Mislim, da se še celo veselite nad kaznijo!«

Zatoženec: »Gotovo, g. sodnik, najmanj na tri tedne sem bil pripravljen!«

Skopuh na smrtni postelji.

Skopuh leži na smrtni postelji, zraven njega na mizi slabo brli mala svetilnica. Zdaj se mož vzdigne iz postelje ter upihne luč, rekoč: »Pač škoda za olje, človek tudi v temi lahko umrje.«

Nikdar v zadregi.

Star lovec lovcu novincu: »Prej si vedno trdil, da ti puška ne nese prav, a sedaj, ko imaš novo, pa zopet nič ne zadaneš!«

Novinec: »I kaj! Sedaj pa zajci ne letijo prav!«

Presenetljiva izjava.

Žena: »Danes je bil pri meni siromak, katerega je mráz tresel; darovala sem mu tvojo staro suknjo, ki je tukaj visela.«

Mož (posestnik zastavnice): »Ali ni imel oni človek rdečkaste brade?«

Žena: »Da!«

Mož: »Za božjo voljo, potem je bil oni, kateri je bil malo prej pri meni in zastavil svojo suknjo!«

Na pljučih bolni

Več tisočev ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji novi umetnosti hranjenja

ki je že mnoge rešila. More se uporabljati v vsakem načinu življenja in pomore, da bolezen naglo premagamo. Nočno potenje in kašelj ponehata, telesna teža se zviša, a postopno poapnenje konča bolezen.

Resni možje

zdravniške vede potrjujejo odličnost moje metode ter jo radi priporočajo. Čim prej počnete z mojim načinom prehranjevanja, tem bolje.

Povsem zastoj

dobite mojo knjigo, iz katere boste lahko črpali mnogo koristnega. Ker znaša moja naklada za brezplačno odpošiljanje samo

10.000 komadov,

pišite takoj, da se boste tudi Vi lahko prištevali med njene srečne dobitnike. — Zbiralno poštno mesto: 414

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln,
Ringbahnstrasse 24. Abt. 494.

Pozor! Pozor!

Za čiščenje presvetega Rešnjega Telesa je izšel nov molitvenik

„Pridite, molimo!“

ki obsega poleg običajnih molitev tudi šest molitvenih ur za skupne molitvene ure Zelo priročna knjiga stane samo Din 16.— z rdečo obrezo in Din 20.— z zlato obrezo.

Knjiga se naroča pri
Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Oblike po Din 58.—, 79.—, 99.—

Plašči po Din 199.—, 269.—, 320.—

Kostumi po Din 320.—, 470.—, 560.—

samo

tovarna konfekcije

Sternuecki
Celje št. 24.

Zahtevajte takoj veliki ilustrirani cenik in vzorce!

Kar ne odgovarja se zamenja ali vrne denar.

Viničar s tremi delavskimi močmi.
Polanec, Ložane, Sv. Marjeta ob Pesnici. 401

Dekle išče službo kravarice. Naslov v upravi lista. 395

Iščem dekle, katera je vajena kuhinjskih in poljedelskih opravil. Nastop 1. aprila. Konrad Golob, gostilničar, Sv. Trojica v Slov. goricah. 397

Dediči Arenberg bodo po 1. aprilu t. l. tožili vse imejitelje njih posestev v gornjeradgorskem okraju na vrnitev zemljišč ter plačilo vžitka, ako se interesenti do tedaj ne pogodijo radi odkupa zemljišč ali pa prostovoljno ne vrnejo zemljišča v roke pravnega zastopnika ali upravitelja Josipa Miheliča, posestnika v Stanetineh. To je zadnji opomin. 404

Kupim posestvo v okolici Maribora ali Celja. Ponudbe na upravo lista pod »80.000 Din«.

Kapital. Vloge Ljudske posojilnice v Celju se sprejme v zamenjavo za prva hipoteko na hiši v Ljubljani (centrum) za okrog 200.000 Din ali manj. Dopisi na poštini predal 219 Ljubljana I. 365

ZA VELIKONOČ

dobite novodošlo manufakturno blago poceni pri
Feliks Skrabl, Maribor, Gosposka 11.

Ugoden nakup pomladanskega blaga

volneno blago že po 20 Din 1 meter, kakor tudi vsakovrstno platno, hlačevino, svilene robce dobite najceneje v

Trpin-ovem bazarju.

Oglejte si brez obveze pred nakupom.

Naznanjam cenj. občinstvu, da sem spopolnil

zalogo krsi

(mrtvaških rakev) ter se dobijo vse vrste istih kakor tudi vse potrebščine po znižani ceni pri

Alojzija Munda

mizarstvo v Mariboru

nasproti Magdalenske cerkve, Taborska 2. 31

Vesele velikonočne praznike!

napravite sam sebi z nakupom novih oblek:

za otroke	od Din 76.—
za moške	od Din 226.—
kamgarn obleke	Ia Din 495.—
Hubertusi	Din 326.—
ženske plašče	Din 190.—

Anton Macun, Maribor, Gosposka 8-10

Kdor želi poceni in prave pristavške motike, si bode ogledal zalogo železnine

FRANJO VRABL, PTUJ

kjer bo našel tudi veliko izbiro pljugov, pljužnih želez in desk, vse vrste šinj za vozove, traverze, betonsko železo, Trboveljski cement, barve, firme, šper-plošče za mizarje, Šering-politure in obče, kar spada v mojo stroko. Gene nizke. 330

Brezobrestna posojila za nakup premičnin in nepremičnin, doto, razdolžitev itd., proti poroštvu, zaznambi ali vknjižbi dajejo: »Kreditne zadruge«, Ljubljana, pp. 307. — Sprejmejo zastopnike. 389

Kupim vsako množino domače slivovke: Grad, Dragomelj 4, p. Domžale. 353

Denar naložite najboljšo in najvarnejšo pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici v Mariboru

Gosposka ulica

r. z. z. n. z.

Ulica 10. oktobra

Najugodnejše obresti za vloge in posojila. Stanje hranilnih vlog nad 62.000.000 dinarjev.

Za varnost hranilnih vlog jamči nad 3.000 članov, večinoma trdnih kmetov in posestnikov, z vsem svojim premičnim in nepremičnim premoženjem kar znaša v vrednosti več sto milijonov dinarjev.

Denar lahko vlagate po položnici. Pišite po nje!

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospoke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

Cunje, staro železje, mesing, baker, krojaške suknene odrezke, ovčjo volno kupi: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica. 21

Novo došlo!

Spomladansko blago za obleke, kostume in plašče, svilene rute, volna in bombaževina, ter lepa izbira kamgarna za moške obleke po jako nizkih cenah. — Manufakturna in konfekcijska trgovina 336

Anton Macun, Maribor, Gospeška 8-10

Za postni čas:

Zelo lepa in poučna je vsebina postnega molitvenika

NA KALVARIJO.

Cena 25 Din. Naročite ga v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

ŽARNICE

in vse druge električne potrebščine dobite po nizkih cenah v domači elektro-trgovini

K. Florjančič, Maribor 106

Glavni trg 23, v novi palači »Bergov dvor«.

Nizke cene in
velika izbira

v priznani in solidni kvaliteti Vam jamči za dober nakup. Prosim, pripravite se z neobveznim obiskom, rad Vam pokažem vse moje poceni lepo blago. 388

Trgovska hiša

Franc Kolerič, Apače

Klobuki

najnovejši od Din 48-

naprej

otroški Din 28-.

Velika izbira

o b l e k

Jakob Lah

Maribor, Glavni trg 2

181

Pozor!

Pozor!

SEMENA

vsakovrstna, kakor: travna, deteljna, zelenjadna in cvetlična, posebno pa za peso, neprekosljive kakovosti in kaljivosti, Vam priporoča v nakup staroznana trvdka 306

M. Berdajs, Maribor

Ustanovljena 1869 Tel. št. 23-51 (interurban).

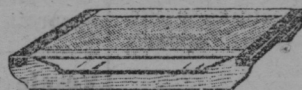
Kupi se večje število krav pingavske pasme, brejih, ki so dokazano dobre mlekarice. Kupi se tudi mlad bik pingavske pasme. — Pismene ponudbe na upravo lista. 405

Krojaški šivalni stroj se prodaja: Sidar, Maribor, Pobreška 9. 403

Cepljeno trsje prodaja Turin v Modražah, pošta Studence pri Poljčanah. 371

Žične vložke

kom. po Din 100 —

Žične vloge iz izvanredno trde žice kom. po Din 150 —

Afrik madrace 3delne Din 300 —

Pri naročilu se prosi za natančno notranjo mero postelje. 364

„WEKA“ MARIBOR 18

Otvoritveno naznanilo!

Vljudno naznanjam cenj. občinstvu, da sem otvoril v lokalu

„Pri Amerikancu“ Meljska c. 38 svojo lastno trgovino z mešanim blagom. Potrudit se bom, opt na dolgoletna izkustva, cenjene odjemalce kar najbolje postreči z vedno svežim prvovrstnim blagom in dobro izbero. 400

Priporočam se in beležim z odličnim spoštovanjem

IVAN KELBIČ

Oglasi v „Slov. gospodarju“ imajo najboljši uspeh!

Ljudska posojilnica v Celju

regisirovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi lastni palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Sprejema hranilne vloge in jih

.. .. obrestnje najboljše

Denar je pri njej naložen po

.. .. polnoma varno.

Za hranilne vloge jamči poleg re-

zerv in hiš nad 5000 članov-po-

sestnikov z vsem svojim pre-

.. .. moženjem!